

**Agencija za trg
vrednostnih papirjev**

**POROČILO O DELU
AGENCIJE ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV
ZA LETO 2005**

Ljubljana, junij 2006

VSEBINA

UVOD	4
I. USTANOVITEV, PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE	4
1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ	4
2. BISTVENE NALOGE AGENCIJE	5
3. ORGANI AGENCIJE	7
3.1 STROKOVNI SVET	7
3.2 DIREKTOR	8
4. NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE	8
II. DELO AGENCIJE V LETU 2005	10
1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ	10
1.1 IZDAJA DOVOLJENJ ZA POSLOVANJE FINANČNIH INSTITUCIJ	10
1.1.1 Investicijski skladi in družbe za upravljanje	10
1.1.2 Vzajemni pokojninski skladi	11
1.1.3 Borznoposredniške družbe in banke	12
1.2 IZDAJA DOVOLJENJ ZA JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV	13
1.3 IZDAJA SOGLASIJ ZA PRVO PRODAJO BREZ JAVNE PONUDBE	14
1.4 IZDAJA DOVOLJENJ ZA OBVEZNO JAVNO PONUDBO ZA ODKUP IN ZBIRANJE POOBLASTIL PO ZAKONU O PREVZEMIH	15
1.4.1 Izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup	15
1.4.2 Izdaja potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil.....	15
1.5 IZDAJA DOVOLJENJ BORZNIM POSREDNIKOM IN ČLANOM UPRAV	16
1.6 SOGLASJA K AKTOM LJUBLJANSKE BORZE	16
1.7 SOGLASJA K AKTOM KDD	17
2. VODENJE REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV TER OBVEZNE OBJAVE JAVNIH DRUŽB	17
2.1 JAVNI REGISTRI	17
2.1.1 Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje.....	17
2.1.2 Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje	18
2.1.3 Register revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih	18
2.2 OBJAVE PODATKOV O POSLOVANJU JAVNIH DRUŽB	18
2.2.1 Letna in polletna poročila javnih družb	18
2.2.2 Obvestila o pomembnih poslovnih dogodkih	18
2.2.3 Obvestila o kvalificiranih deležih	18
3. NADZOR	19
3.1 OPRAVLJANJE NADZORA	19
3.1.1 Preverjanje poročil in obvestil	20
3.1.2 Pregled poslovanja	21
3.1.3 Ukrepi nadzora oziroma druge aktivnosti Agencije v zvezi z nadzorom	22
3.2 NADZOR NAD JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV	23
3.3 NADZOR NAD POSTOPKI PREVZEMA	23
3.4 NADZOR NAD POROČANJEM JAVNIH DRUŽB	24
3.5 NADZOR POSLOVANJA BORZNOPOSREDNIŠKIH DRUŽB IN BANK	25
3.6 NADZOR POSLOVANJA INVESTICIJSKIH SKLADOV IN DRUŽB ZA UPRAVLJANJE	26
3.7 NADZOR POSLOVANJA VZAJEMNIH POKOJNINSKIH SKLADOV	27
3.8 NADZOR NAD POSLOVANJEM LJUBLJANSKE BORZE	28
3.9 NADZOR NAD POSLOVANJEM KDD	28

4. DELO AGENCIJE NA NORMATIVNEM PODROČJU.....	28
4.1 IZDAJA PODZAKONSKIH PREDPISOV	28
4.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI NOVIH ZAKONOV IN PREDLOGI ZA SPREMEMBO ZAKONOV	31
5. POSTOPKI PRED SODIŠČI.....	33
5.1 POSTOPKI PRED USTAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE	33
5.2 POSTOPKI PRED VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE.....	33
5.3 POSTOPKI PRED UPRAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE IN VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z ZAHTEVAMI ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA.....	35
5.4 POSTOPKI PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V LJUBLJANI	36
5.4.1 Vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas.....	36
5.4.2 Postopki v zvezi z nezakonitimi odtujitvami delnic	36
5.5. POSTOPKI PRED SODNIKOM ZA PREKRŠKE IN SENATOM ZA PREKRŠKE REPUBLIKE SLOVENIJE.....	37
6. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	40
6.1 SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI.....	40
6.2 SODELOVANJE S TUJIMI IN MEDNARODNIMI INSTITUCIJAMI OZIROMA ORGANIZACIJAMI	41
6.2.1 Sodelovanje na področju t. i. evropskih zadev.....	41
6.2.2 Sodelovanje v okviru IOSCO	45
6.2.3 Ostale aktivnosti	45
7. DRUGE ZADEVE	45
7.1 KADROVSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE.....	45
7.2 INFORMATIKA.....	47

UVOD

Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu Agencija) je bila ustanovljena leta 1994, tako da leto 2005 pomeni dvanajsto leto njenega delovanja. Na podlagi prvega odstavka 292. člena Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 51/06 – ZTVP-1-UPB2; v nadaljnjem besedilu ZTVP – 1) Agencija letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o stanju in razmerah na trgu vrednostnih papirjev ter na podlagi prvega odstavka 293. člena ZTVP – 1 tudi o svojem delu in slednje poročilo predloži v vednost tudi Vladi Republike Slovenije.

To poročilo obsega podatke o izdanih dovoljenjih za poslovanje družb za upravljanje, investicijskih skladov, borznoposredniških družb, vzajemnih pokojninskih skladov in o drugih dovoljenjih oziroma aktih, ki jih izdaja Agencija. Opisano je delo Agencije v zvezi z izvajanjem nadzora nad udeleženci na trgu vrednostnih papirjev, delo Agencije na normativnem področju, kot tudi sodelovanje Agencije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi oziroma mednarodnimi organizacijami in institucijami.

Podatki v tem poročilu se praviloma časovno nanašajo na delo Agencije v letu 2005, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

I. USTANOVITEV, PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE

1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ

Agencija je bila kot neodvisna institucija ustanovljena z Zakonom o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94; v nadaljnjem besedilu ZTVP), ki je začel veljati 13. 3. 1994. Z uveljavitvijo Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99) 28. 7. 1999, na podlagi katerega je prenehal veljati ZTVP, je zagotovljena kontinuiteta obstoja in delovanja Agencije. Temeljna naloga Agencije je izvrševanje nadzora in drugih nalog ter pristojnosti, določenih z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, z namenom zagotoviti spoštovanje teh predpisov in s tem ustvariti pogoje za učinkovito delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaupanje vlagateljev v te trge.

Sredstva za delo Agencije se zagotavljajo predvsem iz nadomestil za opravljanje nadzora in taks za odločanje o posamičnih zadevah. Višino nadomestil in taks določa tarifa, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije daje tudi soglasje k letnemu obračunu in finančnemu načrtu Agencije.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja računsko sodišče.

Sedež Agencije je v Ljubljani, Poljanski nasip 6.

2. BISTVENE NALOGE AGENCIJE

Agencija izdaja dovoljenja in opravlja nadzor ter izvršuje druge naloge in pristojnosti, določene z ZTVP – 1, Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 26/05 – ZISDU-1-UPB1, 68/05 – odl. US in 28/06 – ZTVP-1B; v nadaljnjem besedilu ZISDU – 1), s katerim je bil, razen določb o preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb, razveljavljen stari Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94, 25/97, 32/97 – popr., 10/98, 26/99, 56/99 – ZTVP-1, 31/00 – ZP-L in 110/02 – ZISDU-1; v nadaljnjem besedilu ZISDU), in Zakonom o prevzemih (Uradni list RS, št. 47/97 in 56/99 – ZTVP-1; v nadaljnjem besedilu ZPre).

Poleg naštetih zakonov določajo zakonski okvir dela Agencije še Zakon o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – ZPSPID-UPB1, 54/04 – ZDoh-1 in 61/04; v nadaljnjem besedilu ZPSPID), Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – ZPIZ-1-UPB3; v nadaljnjem besedilu ZPIZ – 1) in Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. št. 23/99, 75/02 – ZIZ-A in 47/04 – ZFZ; v nadaljnjem besedilu ZNVP).

Na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja (Uradni list RS, št. 79/01 in 59/02) Agencija sodeluje pri sestavi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij v subjektih, ki jih nadzoruje, in v okviru svojih pristojnosti kot organ nadzora preverja izvajanje tudi določb tega zakona. Na podlagi novele Zakona o gospodarskih družbah (ZGD – F, Uradni list RS, št. 45/01) Agencija opravlja administrativne zadeve za poravnalni odbor izvedencev za preizkus menjalnega razmerja v postopkih sodnega preizkusa menjalnega razmerja v primerih pripojitev družb.

V okviru prilagajanja zakonodaje s smernicami Evropske unije je bil v letu 2004 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah ZTVP – 1 (Uradni list RS, št. 86/04; v nadaljnjem besedilu ZTVP – 1A), ki je začel veljati 20. 8. 2004 in je uveljavil nekatere nove oziroma razširjene pristojnosti Agencije ter na podlagi katerega je bila Agencija zavezana izdati nekatere nove podzakonske v roku 6 oziroma 10 mesecev od uveljavitve zakona, kar je predstavljalo obsežno in zahtevno strokovno delo. Sredi leta 2004 je bil sprejet tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 42/04; v nadaljnjem besedilu ZISDU – 1A), ki poleg uskladitve z evropskimi direktivami dopolnjuje tudi do takrat obstoječe rešitve ZISDU – 1 in na podlagi katerega je bila Agencija prav tako zavezana izdati nove podzakonske predpise.

Naloge in pristojnosti Agencije tvorijo predvsem štiri osnovna področja, in sicer:

- izdaja dovoljenj: za poslovanje finančnih organizacij po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1, za javno ponudbo vrednostnih papirjev, za ponudbo za odkup, borznim posrednikom ter članom uprav družb za upravljanje, borznoposredniških družb, borze in klirinško-depotne družbe,

- nadzor nad trgom vrednostnih papirjev oziroma nadzor nad finančnimi organizacijami po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1 ter nadzor postopkov v zvezi s prevzemi po ZPre,
- priprava podzakonskih predpisov Agencije,
- vodenje registrov oziroma drugih podatkov s področja trga vrednostnih papirjev.

Konkretnejše pomembne naloge Agencije iz zgoraj navedenih sklopov so:

- izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1, in sicer:
 - borznoposredniških družb,
 - družb za upravljanje,
 - (pooblaščenih) investicijskih družb,
 - vzajemnih skladov,
 - vzajemnih pokojninskih skladov,
 - borze,
 - klirinško-depotne družbe,
- izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev,
- izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup,
- organiziranje preizkusov strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje poslov borznega posrednika,
- izdaja dovoljenj za opravljanje poslov borznega posrednika in za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, borznoposredniške družbe, borze ali klirinško-depotne družbe,
- izdaja soglasij k statutu in splošnim aktom ter tarifi borze,
- izdaja soglasij k statutu in pravilom poslovanja klirinško-depotne družbe,
- nadzor družb za upravljanje, (pooblaščenih) investicijskih družb, vzajemnih skladov, vzajemnih pokojninskih skladov, borze, klirinško-depotne družbe ter borznoposredniških družb in bank, ki opravljajo posle z vrednostnimi papirji (slednje le v tem delu njihovega poslovanja), in nadzor nad postopki po ZPre,
- priprava podzakonskih predpisov na podlagi ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre, ZPIZ – 1, ZNVP,
- vodenje registrov izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje, prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje ter revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih.

V letu 2003 je začel veljati nov Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03), ki bistveno spreminja dosednji sistem prekrškov v Republiki Sloveniji in določa za Agencijo povsem nove naloge in pristojnosti. Za prekrškovni organ določa namreč tudi Agencijo kot nosilko javnih pooblastil, ki izvaja nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov, ki so v njeni pristojnosti in s katerimi so določeni prekrški. Ker se je navedeni zakon začel uporabljati s 1. 1. 2005, je Agencija v letu 2005 tako začela izvajati povsem nove pristojnosti, torej vodenje postopkov o prekrških na področju trga vrednostnih papirjev, izdajanje odločb o prekršku itd.

Z vključitvijo Republike Slovenije v Evropsko unijo 1. 5. 2004 ter s tem povezanim sproščanjem denarnih in kapitalskih tokov ter liberalizacijo finančnih trgov v Republiki Sloveniji lahko finančne organizacije iz držav članic Evropske unije neposredno opravljajo storitve z vrednostnimi papirji v Republiki Sloveniji, prav tako pa lahko slovenske finančne organizacije opravljajo tovrstne storitve na trgih držav članic oziroma tujih trgih, kar vse

vpliva na dodaten obseg dela Agencije pri izdaji soglasij in nadzoru poslovanja. Z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji so začele veljati tudi nekatere že sprejete določbe ZTVP – 1 in ZISDU – 1, na podlagi katerih je Agencija dobila nekatere povsem nove pristojnosti. Na tej podlagi je Agencija zavezana tudi k tesnejšemu sodelovanju z organi evropskih skupnosti in nadzornimi organi držav članic (posredovanje podatkov, odločanje o zaprosilih nadzornih organov držav članic, sodelovanje pri postopkih nadzora, sodelovanje pri predlaganju priporočil Evropske unije in tolmačenj smernic iz njenega delovnega področja ipd.). Te določbe posegajo tudi na področje javne ponudbe vrednostnih papirjev tujih izdajateljev ter na področje opravljanja storitev v zvezi z vrednostnimi papirji v državah članicah in s tem povezanimi notifikacijskimi postopki.

3. ORGANI AGENCIJE

Na podlagi 294. člena ZTVP – 1 sta organa Agencije strokovni svet in direktor Agencije.

3.1 STROKOVNI SVET

Na podlagi 296. člena ZTVP – 1 osem članov in predsednika strokovnega sveta imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance. Člani in predsednik strokovnega sveta se imenujejo za dobo petih let in so lahko ponovno imenovani. Pred iztekom mandata lahko člana in predsednika strokovnega sveta razreši samo Vlada Republike Slovenije, iz razlogov, določenih v ZTVP – 1.

V letu 2005 so bili člani strokovnega sveta: dr. Miha Juhart (predsednik), ddr. Neven Borak, dr. Rasto Hartman (iztek mandata 21. 9. 2005), mag. Mojca Majič, dr. Edo Pirkmajer (od 17. 2. 2005), mag. Sibil Svilan, g. Klaudijo Stroligo, mag. Alja Markovič Čas in ga. Alenka Selak. Z odločbo Vlade Republike Slovenije 17. 2. 2005 je bil dr. Edo Pirkmajer ponovno (iztek mandata 23. 9. 2004) imenovan za mandatno dobo petih let kot član strokovnega sveta.

Člani in predsednik strokovnega sveta ne smejo biti pogodbeno vezani, zaposleni ali imeti lastniških deležev pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne smejo opravljati nalog v organih političnih strank. Člani in predsednik strokovnega sveta morajo kot zaupne varovati podatke o izdajateljih vrednostnih papirjev, osebah, nad katerimi Agencija opravlja nadzor, in druge podatke o dejstvih in okoliščinah, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem funkcije, razen podatkov, ki so po določbah zakona javno dostopni, in sicer tudi po prenehanju njihove funkcije.

Strokovni svet je pristojen za sprejemanje podzakonskih predpisov, ki jih izdaja Agencija, ter za izdajo dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah. Prav tako sprejema tudi letno poročilo o delu Agencije in poročilo o stanju na trgu vrednostnih papirjev, ki ga je treba predložiti Državnemu zboru Republike Slovenije do 30. junija tekočega leta. Najpozneje do 31. marca vsakega leta mora strokovni svet sprejeti tudi letni obračun Agencije za preteklo leto, ki ga pregleda tudi pooblaščen revizor, in finančni načrt tekočega leta ter ju v roku 10 dni po sprejemu poslati ministru, pristojnemu za finance. K letnemu obračunu in finančnemu načrtu da soglasje Vlada Republike Slovenije.

Izdaja dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah poteka v senatu, ki ga sestavljajo vsi člani strokovnega sveta, razen v postopku odločanja o posamičnih zadevah po ZPre, kjer senat sestavljajo trije člani strokovnega sveta. Z ZTVP – 1 so natančneje določene pristojnosti predsednika senata. Za postopek odločanja Agencije, če ni v ZTVP–1 drugače določeno, se primerno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

3.2 DIREKTOR

Direktorja Agencije, ki zastopa in predstavlja Agencijo ter vodi poslovanje Agencije in organizira njeno delo, na podlagi 302. člena ZTVP – 1 imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance, za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Minister, pristojen za finance, predlaga Vladi Republike Slovenije kandidata za direktorja Agencije na podlagi javnega natečaja, izvedenega s strani posebne natečajne komisije, ki jo imenuje uradniški svet. Pred iztekom mandata se lahko direktor razreši samo iz razlogov, določenih v ZTVP – 1, ki se pri tem sklicuje tudi na Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02 in 51/04).

Direktor Agencije ne sme biti pogodbeno vezan, zaposlen ali imeti lastniških deležev pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne sme opravljati nalog v organih političnih strank. Pri svojem delu je dolžan varovati poslovne skrivnosti Agencije oziroma vse druge podatke enako kot člani strokovnega sveta.

Direktor Agencije je ddr. Neven Borak.

4. NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE

Strokovni svet je v skladu z ZTVP – 1 dne 27. 1. 2000 sprejel Poslovnik Agencije, ki določa podrobnejšo notranjo organizacijo in poslovanje Agencije. Na podlagi Poslovnika Agencije in na njegovi podlagi sprejetega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest je Agencija notranjeorganizacijsko strukturirana po naslednjih sektorjih:

- pravni sektor,
- sektor trga vrednostnih papirjev,
- sektor investicijskih skladov,
- sektor pokojninskih skladov,
- sektor za nadzor,
- sektor za mednarodno sodelovanje,
- sektor za informatiko,
- splošni sektor.

Pravni sektor opravlja pravnostrokovna dela in naloge, ki se nanašajo na pripravo predlogov podzakonskih aktov, ki jih izdaja Agencija, odločb Agencije, pravnih mnenj oziroma stališč in na rešitev pravnih vprašanj s področja dela drugih sektorjev ter opravlja vsa druga pravna dela in naloge v zvezi z izvrševanjem nalog in pristojnosti Agencije.

Sektor trga vrednostnih papirjev opravlja vsa dela in naloge, povezane z izdajo dovoljenj oziroma soglasij na področju primarnega in sekundarnega trga vrednostnih papirjev ter v zvezi s prevzemi, s poročanjem javnih družb in z vodenjem registrov ter opravlja druge naloge, povezane z delovanjem trga vrednostnih papirjev.

Sektor investicijskih skladov opravlja vsa dela in naloge, povezane z izdajo dovoljenj oziroma soglasij družbam za upravljanje in investicijskim skladom ter opravlja druga dela in naloge, povezana z izvrševanjem ZISDU oziroma ZISDU – 1 ter ZPSPID, slednjega v delu, ki se nanaša na dokončno preoblikovanje investicijskih družb.

Sektor pokojninskih skladov opravlja vsa dela in naloge, ki se nanašajo na izdajo dovoljenj oziroma soglasij upravljavcem vzajemnih pokojninskih skladov ter opravlja druga dela in naloge, povezane v zvezi z izvrševanjem določb ZPIZ – 1 v delu, ki se nanaša na poslovanje vzajemnih pokojninskih skladov, ter ZISDU – 1 v delu, ki se nanaša na poslovanje vzajemnih pokojninskih skladov in pokojninskih družb.

Sektor za nadzor opravlja vsa dela in naloge, povezane z izvajanjem nadzora nad poslovanjem subjektov, ter v ta namen pregleduje poslovne knjige, poročila in zbira druge informacije o poslovanju subjektov nadzora in pri tem ugotavlja morebitne nepravilnosti pri poslovanju subjektov nadzora ter predlaga ukrepe v zvezi z ugotovitvami nadzora.

Sektor za mednarodno sodelovanje opravlja vsa dela in naloge, ki se nanašajo na sodelovanje Agencije s podobnimi nadzornimi institucijami v drugih državah ter z organi in institucijami evropske skupnosti ter z drugimi mednarodnimi institucijami, koordinira udeležbo Agencije v posameznih delovnih skupinah v okviru teh institucij ter opravlja druga dela in naloge, povezane z mednarodnim sodelovanjem Agencije.

Sektor za informatiko opravlja vsa dela in naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema kot tudi varnostnega sistema Agencije, organizira zajem, računalniško vodenje in obdelavo ter analizo vseh podatkov Agencije, skrbi za računalniško podporo predstavitve Agencije na internetu ter opravlja druga dela in naloge, povezane z uporabo informacijske tehnologije.

Splošni sektor opravlja vsa dela in naloge, povezane z organizacijskimi, finančno-računovodskimi, kadrovske, tehničnimi in tem podobnimi zadevami oziroma opravlja druge splošne naloge, potrebne za delovanje Agencije.

Zaposleni na Agenciji ne smejo biti člani organov borznoposredniških družb, bank in izdajateljev, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in tudi ne smejo opravljati nalog za te pravne osebe. Prav tako so zaposleni, enako kot člani strokovnega sveta in direktor, dolžni kot zaupne varovati podatke, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem dela, tudi po prenehanju delovnega razmerja.

II. DELO AGENCIJE V LETU 2005

1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ

Agencija izdaja dovoljenja za ustanovitev in poslovanje finančnih institucij, dovoljenja za javno ponudbo vrednostnih papirjev in za ponudbo za odkup vrednostnih papirjev določene družbe – izdajatelja. Prav tako izdaja dovoljenja tudi fizičnim osebam, in sicer dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika ter dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, borznoposredniške družbe, borze in klirinško-depotne družbe. Agencija je med drugim pristojna tudi za izdajo soglasij k statutu in splošnim aktom ter tarifi Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu Ljubljanska borza) ter k statutu in pravili poslovanja KDD – Centralne klirinško-depotne družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu KDD).

1.1 IZDAJA DOVOLJENJ ZA POSLOVANJE FINANČNIH INSTITUCIJ

1.1.1 Investicijski skladi in družbe za upravljanje

Agencija je v letu 2005 izdala:

- 21 dovoljenj za upravljanje vzajemnega sklada,
- 21 soglasij k pravilom upravljanja vzajemnega sklada,
- 38 dovoljenj za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev,
- 13 dovoljenj za spremembo pogodbe o opravljanju skrbniških storitev,
- 57 dovoljenj za objavo prospekta in izvlečka prospekta investicijskega sklada,
- 28 soglasij k spremembam pravil upravljanja vzajemnega sklada,
- 8 soglasij k spremembam statuta investicijske družbe,
- 3 dovoljenja za preoblikovanje investicijske družbe v vzajemni sklad,
- 3 dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v družbi za upravljanje,
- 1 priznanje indeksa,
- 17 ugotovitvenih odločb, s katerimi je Agencija ugotovila, da je vzajemni sklad uskladal svoje poslovanje z določbami ZISDU – 1,
- 1 ugotovitveno odločbo, s katero je Agencija ugotovila, da je investicijska družba uskladila svoje poslovanje z določbami ZISDU – 1.

Na dan 31. 12. 2005 je poslovalo 15 družb za upravljanje, ki so upravljale 55 vzajemnih skladov, 7 posebnih investicijskih družb in 1 investicijsko družbo.

V letu 2005 se je število družb za upravljanje zmanjšalo od 17 na 15. Med letom je Agencija dvema družbama za upravljanje odvzela dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja investicijskih skladov, ker svojega poslovanja nista uskladili z določbami ZISDU – 1. Obe družbi za upravljanje v tem času nista upravljali nobenega investicijskega sklada.

V letu 2005 se je zmanjšalo tudi število investicijskih družb z 11 na 8. Na podlagi določb ZISDU – 1, ki predpisujejo obvezno preoblikovanje investicijskih družb, ki so nastale iz PID, v vzajemne sklade, so se tri investicijske družbe preoblikovale v vzajemni sklad. Skrajni rok za preoblikovanje investicijskih družb je leto 2011.

Na področju poslovanja vzajemnih skladov je v letu 2005 prišlo do intenzivnih sprememb, ki jih je med drugim spodbudila tudi uskladitev zakonodaje z evropsko direktivo o investicijskih skladih – KNPVP (85/611/EC, s kasnejšimi dopolnitvami) in sprostitev naložbene politike. Zaradi razmer na finančnih trgih se je del varčevanja začel seliti v vzajemne sklade. V primerjavi z letom 2004 se je število vzajemnih skladov skoraj podvojilo. V letu 2005 je bilo ustanovljenih 18 novih vzajemnih skladov, 3 vzajemni skladi pa so nastali s preoblikovanjem investicijske družbe v vzajemni sklad. Tako je ob koncu leta 2005 poslovalo 55 vzajemnih skladov.

Čista vrednost sredstev vseh vzajemnih skladov je 31. 12. 2005 znašala 329,9 milijarde tolarjev, kar pomeni 58,7 % povečanje glede na predhodno leto. Brez upoštevanja treh preoblikovanih investicijskih družb pa je čista vrednost sredstev znašala 246,4 milijarde SIT, kar pomeni 18,6 % povečanje glede na predhodno leto.

Na območju Republike Slovenije veljajo nova sproščena pravila za trženje investicijskih skladov družb za upravljanje držav članic Evropske unije. Nova pravila veljajo za tiste odprte investicijske sklade, katerih poslovanje poteka v skladu z evropsko direktivo o investicijskih skladih – KNPVP.

Tako je Agencija v letu 2005 prejela in obravnavala 81 zahtev za trženje in prodajo enot investicijskih skladov držav članic na območju Republike Slovenije. Ugotovila je, da 80 investicijskih skladov izpolnjuje pogoje za trženje in prodajo v Republiki Sloveniji, en investicijski sklad pa teh pogojev ni izpolnjeval.

Ob koncu leta 2005 je 90 investicijskih skladov iz držav članic Evropske unije izpolnjevalo pogoje za neposredno trženje in prodajo v Republiki Sloveniji.

1.1.2 Vzajemni pokojninski skladi

V letu 2005 je poslovalo 6 vzajemnih pokojninskih skladov, in sicer 5 odprtih vzajemnih pokojninskih skladov in zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU).

Na dan 31. 12. 2005 je vplačevalo pokojninsko premijo 210.775 članov, kar je 2,65 % več kot leto prej. Največji porast števila članov (3330) je zabeležil ZVPSJU.

Premoženje zavarovancev dodatnega pokojninskega zavarovanja je ob koncu leta 2005 doseglo vrednost 57,46 milijard SIT, kar je skoraj 60 % več kot predhodno leto. Tržna koncentracija največjega sklada se je po treh letih ponovno povečala, saj je delež največjega sklada ob koncu leta 2005 znašal 52,96 %.

Upravljalci vzajemnih pokojninskih skladov še vedno vodijo konservativno naložbeno politiko, predvsem zaradi zagotavljanja zjamčene donosnosti, ki so jo članom obljubili v pokojninskih načrtih. Na ta način se upravljalci izognejo morebitnemu tveganju nedoseganja zjamčene donosnosti.

Konservativna naložbena politika se odraža tudi v donosnosti vzajemnih pokojninskih skladov. Donosnost vrednosti enote premoženja za posamezne vzajemne pokojninske sklade se je konec leta 2005 gibala med 3,28 % in 4,18 % na letni ravni, kar je predstavljalo približno pol manj donosnosti kot konec leta 2004. K slabši donosnosti na letni ravni je največji delež prispevala cena obveznic na domačem in tujih trgih, kar se je odražalo tudi v nizki zajamčeni donosnosti, ki jo na podlagi zakonskega predpisa mesečno objavlja Ministrstvo za finance. Zaradi navedenega dejstva bi bilo primerno premisliti tudi o spremembi koncepta zajamčene donosnosti.

Agencija v letu 2005 izdala 2 dovoljenji za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za kritno premoženje pokojninskih družb in 5 dovoljenj za spremembo pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za premoženje vzajemnih pokojninskih skladov.

1.1.3 Borznoposredniške družbe in banke

Konec leta 2005 je bilo število aktivnih pooblaščenih udeležencev, ki imajo dovoljenje Agencije oziroma Banke Slovenije za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji, 27. V letu 2005 je na podlagi v letu 2004 sprejetega sklepa delničarjev oziroma družbenikov o spremembi dejavnosti oziroma pripojitvi prenehalo dovoljenje za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji dvema borznoposredniškima družbama (AC-BPH, d. d. in Cogito bis B.H., d. o. o.), izdano pa je bilo novo dovoljenje Novi Kreditni banki Maribor, d. d., ki je pripojila MBH, d. o. o., s čimer je ta prenehala obstajati. Na podlagi zahtev subjektov za nadzor je Agencija v skladu z novelo ZTVP – 1A v letu 2005 izdala še 12 dovoljenj borznoposredniškim družbam in 11 mnenj Banki Slovenije za banke v zvezi z opravljanjem storitev nakupa in prodaje vrednostnih papirjev po nalogu in za račun borznoposredniške družbe (trgovanje za svoj račun). Ena borznoposredniška družba (Argonos BPH, d. o. o.) je v letu 2005 povečala osnovni kapital z namenom pridobitve dovoljenja trgovanja za svoj račun. Poleg navedenih izdanih dovoljenj oziroma mnenj je Agencija v letu 2005 izdala še 6 mnenj Banki Slovenije za banke, ki do sedaj niso opravljaje storitve z vrednostnimi papirji, in sicer: mnenje za opravljanje storitev sprejemanja in posredovanja naročil za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev, ki jih izvršujejo druge borznoposredniške družbe (posredovanje naročil) za tri banke, mnenje za trgovanje za svoj račun za eno banko in mnenje za posredovanje naročil ter trgovanje za svoj račun dvema bankama.

Tako je po stanju na dan 31. 12. 2005 med vsemi pooblaščenimi udeleženci 18 bank (od katerih jih je 12 tudi članov Ljubljanske borze) in 15 borznoposredniških družb.

Tabela 1: Izdana dovoljenja za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji

Zap. št.	Borznoposredniška družba/banka	Vrsta odločbe
1.	Argonos, d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
2.	Celjska BPH	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
3.	Certius, d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
4.	GBD, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
5.	Ilirika, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
6.	KD BPD, d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
7.	MBH, d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
8.	Perspektiva, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
9.	PM & A, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
10.	Poteza, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
11.	PFCI, d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
12.	Publikum, d. d.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
13.	Veritas b.h., d. o. o.	dovoljenje za trgovanje za svoj račun
14.	Abanka Vipava, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
15.	Bank Austriacreditanstalt, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun

Zap. št.	Borznoposredniška družba/banka	Vrsta odločbe
16.	Banka Koper, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
17.	Deželna banka Slovenije, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
18.	Factor banka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
19.	Gorenjska banka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
20.	Hypo Alpe-Adria Bank, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
21.	Nova Ljubljanska banka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
22.	Probanka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
23.	Raiffeisen Krekova banka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
24.	SKB banka, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
25.	Koroška banka, d. d.	mnenje za posredovanje naročil
26.	Banka Zasavje, d. d.	mnenje za posredovanje naročil
27.	Banka Domžale, d. d.	mnenje za posredovanje naročil
28.	Poštna banka Slovenije, d. d.	mnenje za trgovanje za svoj račun
29.	Banka Celje, d. d.	mnenje za posredovanje naročil in trgovanje za svoj račun
30.	Volksbank Ljudska banka, d. d.	mnenje za posredovanje naročil in trgovanje za svoj račun
31.	Nova Kreditna banka Maribor, d. d.	mnenje za vse storitve po ZTVP – 1

1.2 IZDAJA DOVOLJENJ ZA JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija je v letu 2005 izdala 27 dovoljenj za organizirano trgovanje, ni pa izdala nobenega dovoljenja za prvo javno prodajo vrednostnih papirjev.

Tabela 2: Izdana dovoljenja za organizirano trgovanje

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
1.	POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., Ljubljana	36.540.000 EUR → 8.760.234.798 SIT	obveznice na ime 365.400 obveznic po 100 EUR
2.	ABANKA VIPA, d. d., Ljubljana	21.000.000 EUR → 5.034.605.100 SIT	obveznice na ime 21.000 obveznic po 1.000 EUR
3.	FMR, Podjetje za financiranje marketing in razvoj, d. d., Idrija	5.000.000 EUR → 1.198.537.000 SIT	obveznice na ime 50.000 obveznic po 100 EUR
4.	FACTOR BANKA, d. d., Ljubljana	1.000.000.000 SIT 6.300.000 EUR → 1.510.156.620 SIT 5.927.000 EUR → 1.420.745.760 SIT 1.184.000.000 SIT	obveznice na ime 10.000 obveznic po 100.000 SIT 6.300 obveznic po 1.000 EUR 5.927 obveznic po 1.000 EUR 1.184 obveznic po 1.000.000 SIT
5.	ZVON ENA HOLDING, d. d. Maribor	911.023.000 SIT	navadne delnice na ime 911.023 delnic po 1.000 SIT
6.	NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR, d. d., Maribor	7.000.000.000 SIT	obveznice na ime 70.000 obveznic po 100.000 SIT
7.	NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR, d. d., Maribor	7.000.000.000 SIT	obveznice na ime 70.000 obveznic po 100.000 SIT
8.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	7.755.700.000 SIT	obveznice na ime 77.557 obveznic po 100.000 SIT
9.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	10.169.400.000 SIT	obveznice na ime 101.694 obveznic po 100.000 SIT
10.	PRVA POKOJNINSKA DRUŽBA, d. d., Ljubljana	1.700.000.000 SIT	prednostne kumulativne delnice 170.000 delnic po 10.000 SIT
11.	NFD HOLDING, d. d., Ljubljana	1.675.457.000 SIT	navadne delnice na ime 1.675.457 delnic po 1.000 SIT
12.	CIMOS, d. d., Koper	20.000.000 EUR → 4.791.318.000 SIT	obveznice na ime 200.000 obveznic po 100 EUR

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
13.	POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d. d., Maribor	1.000.000.000 SIT	obveznice na ime 10.000 obveznic po 100.000 SIT
14.	POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d. d., Maribor	4.000.000.000 SIT	obveznice na ime 40.000 obveznic po 100.000 SIT
15.	DEOS, d. d., Ljubljana	5.825.900 EUR → 1.395.805.243 SIT	obveznice na ime 58.259 obveznic po 100 EUR
16.	ZLATA MONETA I, posebna investicijska družba, d. d., Maribor	6.829.780.000 SIT	navadne delnice na ime 6.829.780 delnic po 100 SIT
17.	TOVARNA OLJA GEA, d. d., Slovenska Bistrica	408.360.000 SIT	navadne delnice na ime 408.360 delnic po 1.000 SIT
18.	DROGA KOLINSKA, d. d., Ljubljana	14.382.915.000 SIT	navadne delnice na ime 14.382.915 delnic po 1.000 SIT
19.	FACTOR BANKA, d. d., Ljubljana	13.000.000 EUR → 3.114.563.400 SIT	obveznice na ime 13.000 obveznic po 1.000 EUR
20.	INLES, d. d., Ribnica	37.630.000 SIT	navadne delnice na ime 18.815 delnic po 2.000 SIT
21.	DRUŽBA ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI, d. d., Celje	14.800.000.000 SIT	obveznice na ime 148.000 obveznic po 100.000 SIT
22.	KD HOLDING, d. d., Ljubljana	40.000.000 EUR → 9.582.756.000 SIT	obveznice na ime 400.000 obveznic po 100 EUR
23.	BANKA CELJE, d. d., Celje	5.000.000.000 SIT	obveznice na ime 50.000 obveznic po 100.000 SIT
24.	AUTOCOMMERCE, d. d., Ljubljana	2.886.877.000 SIT	navadne delnice na ime 2.886.877 delnic po 1.000 SIT
25.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	15.000.000.000 SIT	obveznice na ime 150.000 obveznic po 100.000 SIT
26.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	10.000.000.000 SIT	obveznice na ime 100.000 obveznic po 100.000 SIT
27.	KD HOLDING, d. d., Ljubljana	3.588.520.000 SIT 10.416.848.000 SIT	navadne delnice na ime 448.565 delnic po 8.000 SIT 1.302.106 delnic po 8.000 SIT

Opomba: Vrednostni papirji, nominirani v tuji valuti, so preračunani v SIT po srednjem tečaju BS na dan izdaje dovoljenja za organizirano trgovanje.

1.3 IZDAJA SOGLASIJ ZA PRVO PRODAJO BREZ JAVNE PONUDBE

V letu 2005 Agencija ni izdala nobenega soglasja, da se prva prodaja vrednostnih papirjev opravi brez javne ponudbe, saj s tem v zvezi ni prejela nobene vloge. Pri izdaji omenjenega dovoljenja gre za primer, ko izdajatelj dokaže, da je izdaja namenjena vnaprej znanim in dobro poučenim investitorjem, prvo prodajo vrednostnih papirjev pa ni mogoče uvrstiti med izjeme, za katere ZTVP – 1 izdajateljem avtomatično dovoljuje izvedbo prve prodaje brez javne ponudbe.

V letu 2005 je Agencija prejela tudi obvestila o 71 nejavnih ponudbah vrednostnih papirjev, za katere ni treba izvesti postopka javne ponudbe in za to pridobiti dovoljenja Agencije.

1.4 IZDAJA DOVOLJENJ ZA OBVEZNO JAVNO PONUDBO ZA ODKUP IN ZBIRANJE POBLASTIL PO ZAKONU O PREVZEMIH

1.4.1 Izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup

V letu 2005 je Agencija izdala 16 dovoljenj za ponudbo za odkup.

Tabela 3: Izdana dovoljenja za ponudbo za odkup

Zap. št.	Prevzemnik	Ciljna družba	Vrednostni papirji, na katere se je nanašala ponudba
1.	ARKADA HOLDING, d. d., Ljubljana	TEHNOUNION, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 51.762 delnic po 10.000 SIT
2.	BOLETA, d. o. o., Domžale	D HOLDING, d. d., Domžale	navadne imenske delnice 387.376 delnic po 1.000 SIT
3.	ALPETOUR, Potovalna agencija, d. d., Kranj	INTEGRAL JESENICE, d. d., Jesenice	navadne imenske delnice 164.520 delnic po 1.000 SIT
4.	PERUTNINA PTUJ, d. d., Ptuj	AGROKOMBINAT MARIBOR, d. d., Maribor	navadne imenske delnice 446.424 delnic po 1.000 SIT 45.335 delnic po 1.000 SIT
5.	KAČAR SILVO Ljubljana	SIJAJ HRASTNIK, d. d., Hrastnik	navadne imenske delnice 20.180 delnic po 10.000 SIT
6.	POM-INVEST, družba za investiranje, d. d., Maribor	POM-NALOŽBE, finančna družba d. d., Murska Sobota	navadne imenske delnice 1.837.164 delnic po 1.000 SIT
7.	AVTO-PHONE trgovina in servis, d. o. o., Ljubljana	KOMPAS Mejni turistični servis, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 1.467.248 delnic po 1.000 SIT
8.	PROTEJ, d. o. o., Ljubljana	AUTOCOMMERCE, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 2.165.409 delnic po 1.000 SIT
9.	KOVINA, Kovinsko predelovalno podjetje d. d., Šmartno pri Litiji	UNITAS ARMATURE, d. d., Šmartno pri Litiji	navadne imenske delnice 32.314 delnic po 1.000 SIT
10.	HERAKLITH AG, Avstrija in GLOBAL, B&C, d. o. o., Ljubljana	TERMO, d. d., Škofja Loka	navadne imenske delnice 997.861 delnic po 1.000 SIT
11.	ZVON ENA HOLDING, finančna družba, d. d., Maribor	BELINKA HOLDING, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 1.503.926 delnic po 1.000 SIT
12.	HIDRIA, d. o. o., Ljubljana	IMP KLIMAT, d. d. Ljubljana	navadne imenske delnice 210.590 delnic po 1.000 SIT
13.	TRIGLAV, finančna družba, d. d., Ljubljana	SLOVENIJALES, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 193.368 delnic po 10.000 SIT
14.	GOSPODARSTVO RAST, d. o. o., Maribor	ZVON ENA HOLDING, finančna družba, d. d., Maribor	navadne imenske delnice 7.347.968 delnic po 1.000 SIT
15.	VOOGEL & NOOT VERPACKUNGSTECHNIK GmbH, Murtzal, Avstrija	SATURNUS EMBALAŽA, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 63.821 delnic po 8.000 SIT
16.	VITTA COMMERCE, d. o. o., Ljubljana	MESNA INDUSTRIJA PRIMORSKE, d. d., Nova Gorica	navadne imenske delnice 1.181.500 delnic po 1.000 SIT
17.*	BANCA POPOLARE FRIULADRIA S.p.A., Italija	MEDVEŠEK PUŠNIK, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 72.001 delnic po 2.000 SIT

V letu 2005 je bila ponudba za odkup v enem primeru neuspešna*, Agencija pa ni v nobenem primeru zavrnila zahteve za izdajo dovoljenja za ponudbo za odkup.

1.4.2 Izdaja potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil

Agencija je v letu 2005 izdala 150 potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil za glasovanje na skupščini delniške družbe.

1.5 IZDAJA DOVOLJENJ BORZNIH POSREDNIKOM IN ČLANOM UPRAV

V letu 2005 je bil izveden en preizkus strokovnih znanj za opravljanje poslov borznega posrednika, in sicer 12. decembra 2005, ki se ga je udeležilo 61 kandidatov. Poleg tega so 3 kandidati uveljavljali pravico tudi do dodatnega ustnega preizkusa strokovnih znanj (za kandidate, ki na pisnem preizkusu dosežejo od 55 do 59 točk).

Agencija je na podlagi zahtev vlagateljev izdala 24 dovoljenj za opravljanje poslov borznega posrednika.

Nadalje je obravnavala 2 zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave borznoposredniške družbe (izdani 2 dovoljenji) in 2 zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje (izdani 2 dovoljenji) ter 1 zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave klirinško-depotne družbe (izdano 1 dovoljenje).

Agencija je v letu 2005 sprejela nov Sklep o določitvi programa in načina opravljanja preizkusa strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje poslov borznega posrednika (Uradni list RS, št. 74/05), in z njim celovito uredila opravljanje preizkusa strokovnih znanj. Na podlagi navedenega sklepa je strokovni svet imenoval tudi člane izpitne komisije in izpitne podkomisije za preizkus strokovnih znanj za opravljanje poslov borznega posrednika.

Agencija je v letu 2005 opravila tudi temeljito posodobitev seznama literature in veljavnih predpisov, potrebnih za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje poslov borznega posrednika, in ga objavila na svoji spletni strani. Posebna pozornost je bila namenjena tudi dejstvu, da je čim več literature in predpisov prosto dostopnih na svetovnem spletu.

Tudi v letu 2005 se je posebna pozornost namenila potencialnim kandidatom, zlasti še nadaljnji racionalizaciji in poenotenosti postopkov izdaje dovoljenj, ki je podprto tudi z ustreznimi (neobveznimi) obrazci in navodili za njihovo izpolnjevanje, ki jih je Agencija objavila na svoji spletni strani, kar je bilo med vlagatelji zahtev ugodno sprejeto.

1.6 SOGLASJA K AKTOM LJUBLJANSKE BORZE

Na podlagi določb ZTVP – 1 začnejo statut in splošni akti borze, s katerimi borza ureja zadeve, določene v tem zakonu, in spremembe teh aktov veljati, ko borza pridobi soglasje Agencije k tem splošnim aktom oziroma njihovim spremembam.

Agencija je v letu 2005 izdala dve soglasji k spremembam Pravil Ljubljanske borze in eno soglasje k Pravilniku o trgovanju z državnimi vrednostnimi papirji preko uradnih vzdrževalcev likvidnosti, ki ima tudi naravo splošnega akta borze. Izdano je bilo še soglasje k spremembi Statuta Ljubljanske borze ter soglasje k spremembi Cenika Ljubljanske borze.

Leto 2005 je bilo predvsem v znamenju izdaj soglasij k pravilom, ceniku in spremembam statuta Ljubljanske borze. Spremembe pravil niso bile le redakcijske narave, temveč predvsem posledica uvajanja nove segmentacije delnic v borzni kotaciji, uvedbe avkcijskega načina trgovanja za manj likvidne vrednostne papirje in uvedba prekinitvenih

avkcij, novih načinov trgovanja (vzpostavitev trga uradnih vzdrževalcev likvidnosti državnih vrednostnih papirjev) in instrumentov (naložbeni certifikati). Omenjene spremembe vplivajo na sistemsko ureditev organiziranega trga, zaradi česar je bilo njihovo obravnavanje zahtevnejše oziroma obsežnejše. Podobno je bilo tudi pri predlaganih spremembah Cenika Ljubljanske borze kot tudi pri spremembah njenega statuta.

1.7 SOGLASJA K AKTOM KDD

Na podlagi določb ZTVP – 1 začnejo veljati statut in pravila poslovanja klirinško-depotne družbe ter njune spremembe, ko klirinško-depotna družba pridobi soglasje Agencije k tem aktom oziroma njihovim spremembam.

Agencija v letu 2005 ni izdala nobenega soglasja k Statutu ali Pravilom poslovanja KDD.

2. VODENJE REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV TER OBVEZNE OBJAVE JAVNIH DRUŽB

2.1 JAVNI REGISTRI

Agencija vodi register izdanih dovoljenj za prvo javno prodajo oziroma organizirano trgovanje, v katerega se vpisujejo podatki o izdajatelju in vrednostnem papirju. Sklep o natančnejši vsebini registra izdanih dovoljenj za prvo javno prodajo oziroma organizirano trgovanje in način javnega dostopa do podatkov (Uradni list RS, št. 6/00) podrobneje določa vsebino registra dovoljenj in način dostopa do podatkov iz registra dovoljenj.

V letu 2000 je Agencija uskladila registre v elektronski obliki z ZTVP – 1 oziroma s predpisi, izdanimi na podlagi omenjenega zakona. Registri, ki jih je Agencija vodila pred tem, so bili vključeni v nove registre.

Izpise iz registrov Agencija izda vsakomur, in sicer na pisno zahtevo in proti plačilu stroškov, določenih s tarifo Agencije.

2.1.1 Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje

Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje vključuje firmo in sedež izdajatelja, nominalno vrednost celotne izdaje, vrsto vrednostnega papirja, število izdanih vrednostnih papirjev, vrsto dovoljenja, datum izdaje dovoljenja in v primeru izdaje dovoljenja za prvo javno prodajo obveznic datum izdaje odločbe o uspešnosti oziroma neuspešnosti.

Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje je vključen v spletno stran Agencije na internetnem naslovu <http://www.a-tvp.si>, podatki iz omenjenega registra pa se tekoče ažurirajo ob vsakokratni spremembi.

2.1.2 Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje

Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje vključuje seznam in prospekte izdajateljev vrednostnih papirjev.

2.1.3 Register revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih

Navedeni register vključuje seznam revidiranih letnih poročil izdajateljev in njihovih povzetkov, polletnih poročil izdajateljev in njihovih povzetkov ter poročil o pomembnih poslovnih dogodkih.

2.2 OBJAVE PODATKOV O POSLOVANJU JAVNIH DRUŽB

Konec leta 2005 je imelo status javne družbe 140 družb – izdajateljic vrednostnih papirjev, ki so dolžne poročati Agenciji o svojem finančnem in pravnem položaju ter o poslovanju s predložitvijo in objavo revidiranega letnega poročila in rednim obveščanjem o vseh poslovnih dogodkih, ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnih papirjev, katerih izdajatelj je. Javna družba, katere delnice so bile sprejete v kotacijo na borzi, pa mora predložiti in objaviti tudi polletno poročilo.

2.2.1 Letna in polletna poročila javnih družb

V letu 2005 je Agencija prejela 156 revidiranih letnih poročil in 156 povzetkov revidiranih letnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004.

Agencija je v letu 2005 prejela tudi 25 polletnih poročil in povzetkov polletnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2005. Vseh 25 javnih družb, katerih delnice so uvrščene v kotacijo na Ljubljanski borzi, je polletne poslovne rezultate tudi objavilo.

2.2.2 Obvestila o pomembnih poslovnih dogodkih

V letu 2005 so javne družbe obvestile Agencijo oziroma objavile 1.844 obvestil o pomembnih poslovnih dogodkih, ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnega papirja (sklic skupščine delničarjev, skupščina delničarjev, izdelava nerevidiranih računovodskih izkazov, bistvene spremembe v strukturi virov sredstev izdajatelja, izdaja novih serijskih vrednostnih papirjev, pomembne spremembe v lastniški sestavi, upravi oziroma poslovodstvu in nadzornem svetu, pomembne sklenjene pogodbe, pomembni sodni in upravni postopki idr.).

2.2.3 Obvestila o kvalificiranih deležih

Agencija je v letu 2005 prejela 144 obvestil o posredni oziroma neposredni pridobitvi 5 % vseh delnic oziroma drugih vrednostnih papirjev izdajatelja, ki zagotavljajo glasovalno pravico, in o pridobitvi vsakih nadaljnjih 5 % navedenih vrednostnih papirjev.

3. NADZOR

3.1 OPRAVLJANJE NADZORA

Agencija opravlja nadzor nad pooblaščenimi udeleženci trga vrednostnih papirjev s preverjanjem poročil in obvestil ter s pregledovanjem poslovanja. Agencija lahko opravlja nadzor tudi nad osebami, ki nezakonito opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, saj ji 210. člen ZTVP – 1 daje pooblastilo za nadzor tudi nad osebami, ki poleg drugih dejavnosti ali kot edino dejavnost opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobile ustrezno dovoljenje, oziroma ki objavljajo oglase, s katerimi reklamirajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji.

Agencija opravlja nadzor na podlagi svojih rednih letnih programov nadzora, ugotovitev, izhajajočih iz spremljanja ter preverjanja poročil in obvestil, pritožb strank ter pobud in predlogov drugih udeležencev oziroma institucij. Na podlagi Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (Uradni list RS, št. 55/99 in 87/00; v nadaljnjem besedilu Pravilnik o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov) lahko Agencija opravlja tudi skupne nadzore z Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor.

V letu 2005 je bilo začeti 108 postopkov nadzora, in sicer je bil v 40 primerih uveden postopek nadzora nad poročanjem subjektov nadzora, v 58 primerih na podlagi pregleda poslovanja subjektov nadzora in v 10 primerih na podlagi pritožb strank.

Tabela 4: Začeti postopki nadzora v letu 2005

Subjekt nadzora	Vrsta nadzora			Skupaj
	poročanje	pregled poslovanja	pregled poslovanja zaradi pritožbe stranke	
borznoposredniške družbe	12	25	6	43
banke za posle z VP	5	13	2	20
DZU, ki upravlja (P)ID	1	1		2
DZU, ki upravlja VS	7	1		8
vzajemni pokojninski skladi	5			5
borzni posredniki				0
člani uprav				0
javna ponudba VP				0
prevzemi	2			2
javne družbe	8*	3		11
pokojninske družbe		1		1
trg vrednostnih papirjev		5		5
drugi subjekti		2	1	3
nelicencirani subjekti		7	1	8
Skupaj	40	58	10	108

* nadzor nad vsemi javnimi družbami je podrobneje opisan v točki 3.4 tega poročila.

Vir: Agencija

Pri opravljanju nadzora lahko Agencija od subjekta nadzora zahteva poročila in informacije o vseh zadevah, ki so glede na namen posameznega nadzora pomembne za presojo, ali subjekt nadzora spoštuje zakone in predpise, katerih izvajanje nadzoruje Agencije. Poročila in informacije lahko zahteva tudi od članov uprave subjekta nadzora in oseb, zaposlenih pri subjektu nadzora.

Agencija lahko pri opravljanju nadzora nad licenciranim subjektom nadzora (ki mu je Agencija izdala dovoljenje za opravljanje storitev) opravi tudi pregled poslovanja pravnih oseb, povezanih z licenciranim subjektom nadzora, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem licenciranega subjekta nadzora.

Agencija pri izvajanju nalog sodeluje tudi z Banko Slovenije, Agencijo za zavarovalni nadzor, inšpekcijskimi organi Ministrstva za finance in organi v sestavi tega ministrstva. Prav tako lahko Agencija v svojih postopkih zahteva podatke, informacije in dokumentacijo tudi od drugih nosilcev javnih pooblastil.

3.1.1 Preverjanje poročil in obvestil

Agencija preverja poročila in obvestila, ki jih prejme od oseb, ki so ji dolžne redno poročati, tako da preveri njihovo pravočasnost in pravilnost poročanja, ugotavlja pa tudi morebitne druge nepravilnosti.

Glede na vrsto poročila se opravijo ustrezne logične kontrole bodisi "ročno" bodisi z računalniško podprtim informacijskim sistemom. Pred vnosom podatkov v informacijski sistem se opravijo tudi občasne vsebinske kontrole poročil in po potrebi, v sodelovanju z zavezancem za poročanje, odpravijo morebitne očitne napake pri poročanju. Kontrole potekajo bodisi kot primerjave v času bodisi kot primerjave med posameznimi subjekti oziroma kot ugotavljanje morebitnih večjih odstopanj v vrednostih, cenah in količinah transakcij z vrednostnimi papirji.

Preverjanje poročil in obvestil poteka v dveh fazah: najprej ob prejemu in obdelavi poročila ter naknadno v sistematičnih nadzorih tudi kot pomoč oziroma navzkrižni nadzor v zvezi s postopki, povezanimi z opravljanjem pregledov poslovanja.

Nadzor s pregledovanjem informacijskih baz je zastavljen za borznoposredniške družbe in družbe za upravljanje. Nekateri podatki se poročajo dnevno, drugi mesečno, trimesečno, polletno in letno oziroma ob nastanku dogodka, za katerega obstaja obveznost poročanja.

Povezava med Agencijo in Ljubljansko borzo za vpogled v borzni trgovni sistem (BTS) ter povezava med Agencijo in KDD za vpogled v informacijski sistem KDD (CRVP) omogočata neposreden vpogled v nekatere podatke o opravljanju poslov posameznih pooblaščenih udeležencev na trgu vrednostnih papirjev.

V letu 2005 je Agencija v skladu s podzakonskimi predpisi prejela tudi revizijska poročila o revidiranju poslovanja vzajemnih skladov, družb za upravljanje in borznoposredniških družb ter pregledala oziroma opravila analizo prejetih revizijskih poročil.

Največ izmed 40 začelih postopkov nadzora na podlagi ugotovitev iz poročanja subjektov nadzora je bilo odprtih zaradi ugotavljanja pravilnosti in pravočasnosti poročanja borznoposredniških družb (12 nadzorov) in bank, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov v zvezi z vrednostnimi papirji (5 nadzorov). Nadzor je izhajal iz pregleda vsebine

revidiranih letnih poročil vseh 18 borznoposredniških družb in 11 bank, prav tako pa tudi iz pregleda izpolnjevanja pravil skrbnega in varnega poslovanja ter vodenja evidenc. Opravljen je bil tudi nadzor nad objavo povzetkov revidiranih letnih poročil 18 borznoposredniških družb in 11 bank.

Med pogostejšimi razlogi za začetek nadzora je bilo tudi poročanje vzajemnih pokojninskih skladov (5 nadzorov) in družb za upravljanje, ki upravljajo vzajemne sklade (7 nadzorov).

Zaradi kršitev, ugotovljenih pri poročanju, se lahko uvede tudi podrobnejši nadzor s pregledom poslovanja subjekta nadzora.

3.1.2 Pregled poslovanja

Pri pregledu poslovanja se preverita dokumentacija in poslovanje posamezne družbe, nad katero Agencija opravlja nadzor. Pregled poteka v prostorih subjekta nadzora ali v prostorih Agencije na podlagi predložene dokumentacije, ki jo izrecno zahteva Agencija. Glede na postopek in številno dokumentacijo, ki jo je treba pregledati, so lahko postopki takega nadzora tudi zelo dolgotrajni.

Poleg rednih pregledov poslovanja, načrtovanih v okviru rednih letnih programov nadzora, Agencija izvede pregled poslovanja tudi v primerih, če:

- pri preverjanju poročil ugotovi, da je bila storjena kršitev predpisa, katerega spoštovanje nadzoruje,
- oceni, da je to potrebno glede na prejeto pritožbo stranke oziroma obvestilo o kršitvi,
- oceni, da je to potrebno glede na informacije, ki izhajajo iz javno razpoložljivih virov.

Največ izmed 58 začetih postopkov nadzora na podlagi pregleda poslovanja je bilo uvedenih pri borznoposredniških družbah (25) in bankah, ki imajo dovoljenje za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji (13), in sicer na podlagi systemskega nadzora poslovanja borznoposredniških družb in bank na tujih trgih, pritožb strank in pregleda sklepanja poslov na organiziranem in neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Največ pobud za nadzor in prijav so podale stranke oziroma mali investitorji – fizične osebe, nekaj prijav je bilo podanih tudi s strani strank – pravnih oseb (nadzorovane pravne osebe in drugi), po eno obvestilo o kršitvah pa je prispelo iz Generalne uprave kriminalistične policije, Kriminalistične policije Nova Gorica in Banke Slovenije. Agencija je vsako pisno prijavo obravnavala in nanjo tudi pisno odgovorila.

Tabela 5: Prejete prijave in pobude za nadzor ter zahteve za podatke

Stranke		39
od tega:	fizične osebe	36
	pravne osebe	3
	anonimne prijave	4
Generalna uprava kriminalistične policije		1
Kriminalistična policija		1
Banka Slovenije		1
Skupaj		46

Vir: Agencija

3.1.3 Ukrepi nadzora oziroma druge aktivnosti Agencije v zvezi z nadzorom

Agencija je v letu 2005 izdala 108 odredb o odpravi kršitev, in sicer iz ugotovitev pri nadzoru nad poročanjem 97 odredb, iz pregleda poslovanja 17 odredb in iz pregleda poslovanja na podlagi prijav strank 1 odredbo. Agencija je dodatno izdala tudi 7 dopolnilnih odredb javnim družbam.

Pregled podrobnejših razlogov, zaradi katerih je bilo izdanih 97 odredb za odpravo kršitve, ki so bile ugotovljene pri nadzoru nad poročanjem, kaže, da je bila:

- v 9 primerih odredba izdana družbi za upravljanje, ki upravlja vzajemni sklad,
- v 6 primerih odredba izdana zaradi ugotovitve kršitve poročanja vzajemnih pokojninskih skladov,
- ena odredba izdana borznoposredniški družbi zaradi nepravilnega poročanja,
- ena odredba izdana banki, ki opravlja storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, zaradi polletnega poročanja,
- v 79 primerih izdana odredba na podlagi nadzora nad poročanjem javnih družb,
- ena odredba izdana v zvezi s kršitvijo ZPre.

Med ukrepi, izdanimi na podlagi kršitev, ugotovljenih pri postopku pregleda poslovanja, je bilo izdanih:

- 7 odredb na podlagi pregleda poslovanja borznoposredniških družb,
- 5 odredb zaradi ugotovljenih kršitev pri poslovanju sektorjev banke za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji,
- 1 odredba pokojninski družbi,
- 3 odredbe, izdane nelicenciranim subjektom,
- 1 odredba drugemu subjektu.

Na podlagi opravljenih postopkov nadzora, ki so izhajali iz pritožb strank, je bila izdana ena odredba o odpravi kršitev borznoposredniški družbi.

V letu 2005 je bilo poleg naštetih postopkov nadzora opravljenih tudi nekaj drugih pregledov, predvsem v zvezi s trgovanjem na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, v zvezi z objavo različnih informacij v medijih in pregledom značilne koncentracije nakupov vrednostnih papirjev zaradi sprememb davčne zakonodaje.

Agencija je v letu 2005 izvedla tudi sistematični nadzor nad vsemi borznoposredniškimi družbami in bankami, ki opravljajo storitve z vrednostnimi papirji, v zvezi z njihovim poslovanjem na tujih trgih. V nadzoru je Agencija zahtevala podatke o seznamu držav in trgov, na katerih trgujejo in opravljajo storitve s tujimi vrednostnimi papirji, izpise podatkov iz evidence naročil, potrdila o prejetih naročilih za nakup oziroma prodajo tujih vrednostnih papirjev, obračune sklenjenih poslov ter opis posameznih postopkov pri poslovanju oziroma posredovanju na tujih trgih.

Postopki o prekrških zaradi kršitev ZTVP – 1, ZISDU – 1 in ZPre so podrobneje opisani v poglavju 5.5.

3.2 NADZOR NAD JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija v letu 2005 ni izvedla nobenega postopka nadzora nad javno ponudbo vrednostnih papirjev.

3.3 NADZOR NAD POSTOPKI PREVZEMA

Tovrstni nadzor Agencija opravlja s pregledovanjem javnih baz podatkov, npr. delniških knjig, in poročil o pridobitvah kvalificiranih deležev, ki jih prejema na podlagi 64. člena ZPre. Na podlagi 17. člena ZPre lahko Agencija v določenih okoliščinah pozove osebo, za katero meni, da namerava opraviti prevzem, da v 24 urah določno izjavi, ali namerava dati ponudbo za odkup, in takšno izjavo tudi nemudoma objavi.

Pri kršitvah ZPre običajno ne gre za neposredne nakupe prevzemnika, ampak za usklajeno delovanje več oseb, zato je izredno pomembno, kako zakon definira 25 % delež. ZPre vsebuje definicijo v 4. členu, poleg delnic v neposredni lasti prevzemnika sta najpomembnejši postavki še delnice v lasti odvisnih in obvladujočih družb ter delnice, ki jih imajo v lasti tretje osebe za račun prevzemnika. Dodatno je v 60. členu ZPre opredeljeno še usklajeno delovanje pri uresničevanju glasovalnih pravic, ki prav tako sproži obveznost dati ponudbo za odkup. Navedena definicija je zelo ozka in v praksi povzroča mnoge probleme, saj je predvsem pojem »v lasti za račun tretje osebe« bistveno ožji in težje dokazljiv kot npr. pojma »v lasti povezanih oseb« ali »usklajeno delovanje pri nakupih delnic«.

Osnovna sankcija, če nekdo preseže prag 25 %, ne da bi dal ponudbo za odkup v skladu z ZPre, je izguba glasovalnih pravic iz presežnih delnic, ki jo lahko uveljavljajo preostali delničarji na skupščini družbe. Takšna kršitev je v skladu s 1. alinejo prvega odstavka 84. člena ZPre opredeljena tudi kot prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo najmanj 500.000 SIT. Navedeno sta edini sankciji, ki ju ZPre določa za takšne primere, Agencija torej nima pristojnosti, da nekomu naloži objavo ponudbe za odkup, čeprav se v javnosti to mnogokrat od nje napačno pričakuje.

V letu 2005 je Agencija v zvezi z opravljanjem nadzora nad ZPre preučevala sume storitve prekrška iz prve alineje prvega odstavka 84. člena, tretje alineje prvega odstavka 86. člena ali sedme alineje prvega odstavka 86. člena ZPre. V prvem primeru gre za kršitev, ko pravna oseba ali posameznik ne da ponudbe za odkup vrednostnih papirjev, čeprav je to dolžan storiti, v drugem primeru za kršitev, ko člani uprave in nadzornega sveta ponudnika ter člani uprave in nadzornega sveta družbe – izdajatelja vrednostnih papirjev, na katere se nanaša ponudba za odkup, najkasneje pet dni pred začetkom roka za sprejem ponudbe za odkup ne sporočijo Agenciji podatke o poslih z vrednostnimi papirji, na katere se nanaša ponudba za odkup, v tretjem primeru pa gre za kršitev, ko pravna oseba ali posameznik Agencije ne obvesti o pridobitvi kvalificiranega deleža.

3.4 NADZOR NAD POROČANJEM JAVNIH DRUŽB

Agencija na podlagi ZTVP – 1 letno vrši štiri skupinske nadzore nad poročanjem javnih družb:

1. Javne družbe morajo na podlagi 66. člena ZTVP – 1 in 6. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb (Uradni list RS, št. 6/00, 76/01, 117/02, 13/05 in 18/05 – popr.; v nadaljnjem besedilu Sklep o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb) poročati o nerevidiranih nekonsolidiranih in konsolidiranih računovodskih izkazih institucijam, ki so pooblašcene za njihovo zbiranje in obdelavo, omenjene informacije pa javne družbe objavljajo po postopku, ki je predpisan za poročanje o pomembnih poslovnih dogodkih.

Na dan 31. 3. 2005 je imelo status javne družbe 165 družb. V postopku nadzora je Agencija kršitev ugotovila pri 36 javnih družbah. V nobenem primeru Agencija ni izdala odredbe o odpravi kršitev, pač pa je zaradi suma storitve prekrška navedene kršitve obravnavala kot prekrškovni organ. Kršitve poročanja sodijo namreč med dejanja, ki so na podlagi ZTVP – 1 določena kot prekrški.

2. Na podlagi 65. člena ZTVP – 1 morajo javne družbe, katerih delnice so sprejete v kotacijo na borzi, poročati Agenciji in javno objaviti poročilo o polletnih poslovnih rezultatih.

Med 25 javnimi družbami, ki so imele na dan 1. 9. 2005 delnice uvrščene v kotacijo na borzi, torej so morale najkasneje do tega dne razkriti polletne poslovne rezultate za obdobje od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2005, Agencija ni ugotovila kršitev.

3. Določbe 63. in 64. člena ZTVP – 1 ter 3. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb javnim družbam nalagajo, da morajo Agenciji predložiti revidirano letno poročilo skupaj s povzetkom revidiranega letnega poročila ter povzetek revidiranega letnega poročila tudi objaviti.

Na dan 30. 6. 2005 je imelo status javne družbe 157 družb. Kršitve poročanja o rezultatih poslovanja za leto 2004 so bile ugotovljene pri 69 javnih družbah. Pri omenjenih javnih družbah so bile kršitve takšne narave, da jim je Agencija z odredbo naložila odpravo kršitev poročanja. Zoper 14 odredb o odpravi kršitev poročanja so javne družbe na Agencijo vložile ugovor, pri čemer je bilo 10 ugovorov zavrnjenih kot neutemeljenih, en ugovor je bil zavržen kot prepozen, dva pa sta bila zavrnjena, ker sta ju vložili neupravičeni osebi. V enem primeru je bilo ugovoru ugodeno. Kršitve je odpravilo 68 javnih družb, medtem ko ena tega ni storila, zaradi česar ji je bila izdana odločba, s katero je Agencija ugotovila, da krši obveznost poročanja. Zoper vse kršitelje in odgovorne osebe bo Agencija uvedla postopke o prekršku in o prekrških kot prekrškovni organ tudi odločala.

4. Na podlagi 66. člena ZTVP – 1 in 6. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb morajo javne družbe poročati in objavljati vse pravne oziroma poslovne dogodke, ki se tičejo javne družbe ali vrednostnega papirja in ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnega papirja.

Agencija je v postopku rednega nadzora nad poročanjem javnih družb o pomembnih poslovnih dogodkih v letu 2005 ugotovila kršitev pri šestih javnih družbah. V treh izmed

šestih primerov je Agencija ukrepala po postopku izdaje odredbe o odpravi kršitev dolžnosti poročanja. V vseh treh primerih so bili na Agencijo vloženi ugovori in z odločbo o ugovoru odredbe o odpravi kršitev dolžnosti poročanja spremenjene. Kršitve poročanja so tri javne družbe v celoti odpravile, tako da so jim bile izdane odločbe o odpravi kršitev dolžnosti poročanja. V primeru drugih treh javnih družb Agencija ni ukrepala z odredbami, saj je kršitve poročanja ugotovila v fazi, ko jih ni bilo več mogoče odpraviti (ali pa so jih javne družbe odpravile že same). O vseh teh kršitvah bo Agencija odločala tudi kot prekrškovni organ zaradi suma storitve prekrška.

3.5 NADZOR POSLOVANJA BORZNOPOSREDNIŠKIH DRUŽB IN BANK

Pooblašчени udeleženci so dolžni mesečno poročati o strukturi svojih naložb in agregatno za naložbe svojih strank ločeno za domači in tuje trge vrednostnih papirjev. Borznoposredniške družbe in banke morajo poročati tudi o poslih izven organiziranega trga, o plačilni nesposobnosti, o kapitalski ustreznosti, o statusnih spremembah, o spremembah osnovnega kapitala in o drugih spremembah, ki se vpisujejo v sodni register, nadalje o lastnikih borznoposredniške družbe, o njenih kapitalskih udeležbah v drugih borznoposredniških družbah, podatke o poslovalnicah, o nameravanem poslovanju v tujini in izpolnitvenih pomočnikih v tujini, o pogodbenih partnerjih, ki zanje zbirajo naročila strank, o kadrovske sestavi borznoposredniških družb ter o spremembah splošnih pogojev poslovanja. Novela ZTVP – 1A je še nekoliko razširila obseg rednega poročanja borznoposredniških družb, in sicer na poročila o sklicu skupščine in vseh sklepih, sprejetih na skupščini, nameravanem odprtju, preselitvi, zaprtju ali začasnem prenehanju podružnice oziroma spremembah vrste poslov, ki jih opravlja podružnica, o vsaki načrtovani spremembi kapitala borznoposredniške družbe za 25 % oziroma več, o naložbah v druge borznoposredniške družbe oziroma pravne osebe, ki opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, o povezanih osebah borznoposredniške družbe, o članstvu borznih posrednikov, finančnih analitikov, članov uprave in prokuristov borznoposredniške družbe v nadzornih svetih oziroma upravnih organih drugih gospodarskih družb, o seznamu vrednostnih papirjev iz drugega odstavka 178. člena ZTVP – 1 in o vseh drugih dogodkih, ki lahko vplivajo na varno in skrbno poslovanje borznoposredniške družbe.

Borznoposredniške družbe so dolžne predložiti Agenciji tudi (revidirano) letno in polletno poročilo, in če so zavezane h konsolidaciji, tudi konsolidirane računovodske izkaze.

Nad borznoposredniškimi družbami in sektorji bank za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji je v letu 2005 potekal nadzor s podrobnejšim pregledovanjem dokumentacije tudi zaradi prijav fizičnih oseb. Prijave so se nanašale na, po mnenju prijavitelja, neupoštevanje pravil varnega in skrbnega poslovanja ter na neustrezno ravnanje borznoposredniške družbe. Agencija je proučila vse prejete prijave in v postopku nadzora preverila poslovanje borznoposredniške družbe ter v primeru ugotovljenih nepravilnosti izdala odredbe.

V izdanih odredbah borznoposredniškim družbam in bankam za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji je Agencija zahtevala odpravo nepravilnosti v zvezi vodenjem evidence naročil, pravili varnega in skrbnega poslovanja, spoštovanjem časovnega roka za predložitev polletnih poročil, trgovanjem na organiziranih trgih vrednostnih papirjev in preseganjem omejitve v zvezi z lastništvom borze.

Agencija je pregledala tudi ravnanje borznoposredniških družb, ki za stranke opravljajo storitev gospodarjenja z vrednostnimi papirji strank.

Nadalje je pregledala oglase v tiskanih medijih ter na internetu za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji, v katerih so storitve ponujale tudi osebe, ki za to dejavnost nimajo dovoljenja Agencije, oziroma borznoposredniške družbe vsebine oglasa niso vnaprej prijavile. Agencija je v vseh primerih ukrepala z izdajo odredbe, oglaševalci pa so svoje oglase umaknili oziroma dopolnili.

Pregledano je bilo tudi poslovanje borznoposredniške družbe, ki posreduje pri nakupih vrednostnih papirjev v tujini.

Agencija je s strani tujih nadzornih institucij v letu 2005 prejela kar 118 notifikacij borznoposredniških družb iz držav članic Evropske unije, ki bi želele, na podlagi Direktive o finančnih instrumentih (ISD 93/22/EC), neposredno opravljati storitve z vrednostnimi papirji na območju Republike Slovenije. Na podlagi ZTVP – 1 Agencija izvaja nadzor tudi nad borznoposredniškimi družbami iz držav članic Evropske unije, ki so se notificirale za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji na območju Republike Slovenije.

3.6 NADZOR POSLOVANJA INVESTICIJSKIH SKLADOV IN DRUŽB ZA UPRAVLJANJE

V letu 2005 je Agencija na področju investicijskih skladov in družb za upravljanje izvajala preglede skladnosti poslovanja družb za upravljanje, vzajemnih skladov, investicijskih družb ter nadzor nad drugimi osebami, povezanimi z družbo za upravljanje, predvsem na naslednjih področjih:

- izpolnjevanje tehničnih, organizacijskih in kadrovskih zahtev v družbah za upravljanje,
- preverjanje morebitnega konflikta interesov pri upravljanju premoženja investicijskih skladov,
- preverjanje izpolnjevanja tehničnih, organizacijskih in kadrovskih pogojev oseb, ki na podlagi pooblastila opravljajo za družbo za upravljanje posamezne storitve oziroma posle upravljanja posameznih investicijskih skladov,
- preverjanje tehnik in orodij obvladovanja tveganj družb za upravljanje in investicijskih skladov,
- uskladitev poslovanja investicijskih skladov z določbami ZISDU – 1,
- izpolnjevanje omejitev pri naložbah investicijskih skladov,
- pravočasno obveščanje javnosti in Agencije o pomembnejših dogodkih, povezanih s poslovanjem investicijskih skladov,
- pravočasno in pravilno poročanje Agenciji.

Agencija je v letu 2005 zaključila pregled poslovanja dveh družb za upravljanje. Pregleda poslovanja sta se zaključila z odvzemom dovoljenja za opravljanje storitev upravljanja investicijskih skladov.

Agencija je družbam za upravljanje izdala tudi 40 zahtev za predložitev dokumentacije in 9 odredb o odpravi nepravilnosti. V izdanih odredbah je Agencija zahtevala odpravo nepravilnosti v zvezi z naložbami in posli investicijskih skladov, in sicer:

- glede obveznosti predložitve dopolnjenega prospekta in izvlečka prospekta vzajemnega sklada oziroma investicijske družbe s podatki iz letnega oziroma polletnega poročila – 7 odredb,
- glede obveznosti poročanja o vrednosti enote premoženja – 1 odredba,
- glede obveznosti rednega mesečnega poročanja – 1 odredba.

Družbe za upravljanje so v zahtevanih rokih odpravile nepravilnosti oziroma poslale zahtevano dokumentacijo.

Agencija je prejela, pregledala in analizirala 67 revidiranih letnih poročil, ki se nanašajo na poslovanje v letu 2004, in sicer za:

- 17 družb za upravljanje,
- 19 posebnih vzajemnih skladov,
- 14 vzajemnih skladov,
- 11 posebnih investicijskih družb,
- 6 pooblaščenih investicijskih družb.

3.7 NADZOR POSLOVANJA VZAJEMNIH POKOJNINSKIH SKLADOV

Že v letu 2004 je Agencija uvedla elektronski način poročanja upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov in prilagodila obrazce, na katerih poročajo upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov, uvedbi skrbnika in spremembam Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 102/04 – ZZavar-UPB1, 76/05 – ZZVZZ-H in 8/06 – avt. razl.) glede naložb vzajemnih pokojninskih skladov.

Tudi v letu 2005 je Agencija redno spremljala in nadzirala upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov in njihovo poslovanje, in sicer na podlagi prejetih poročil teh skladov. Redno in tekoče je pregledovala poročila, ki so jih dolžni pošiljati upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov, in sicer mesečna poročila o vrednosti enot premoženja vzajemnih pokojninskih skladov, čisti vrednosti sredstev in zajamčeni vrednosti sredstev vzajemnih pokojninskih skladov, mesečni pregled naložb vzajemnih pokojninskih skladov v kratkoročne in dolgoročne vrednostne papirje, kupone vzajemnih skladov in delnice investicijskih družb ter depozite bank in mesečna poročila o sestavi premoženja vzajemnih pokojninskih skladov.

Agencija ni ugotovila hujših kršitev poslovanja, ki bi bile v nasprotju s predpisi ali pa bi ogrožale pravice članov oziroma zajamčeno vrednost skladov. Na področju preverjanja poročanja upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov je Agencija ugotovila predvsem pomanjkljivosti pri zagotavljanju pravočasnega in pravilnega poročanja, odstopanja sestave naložb od sestave, predpisane z zakonom oziroma pravili vzajemnega pokojninskega sklada, ter nepravilno označevanje in razvrščanje naložb.

Zaradi tega je Agencija v letu 2005 izdala upravljavcem vzajemnih pokojninskih skladov 6 odredb o odpravi nepravilnosti in 13 zahtev za predložitve dokumentacije. Upravljavci so v zahtevanih rokih odpravili nepravilnosti oziroma poslali zahtevano dokumentacijo.

Poleg navedenega je Agencija v letu 2005 izdala tudi 1 odredbo pokojninski družbi, zaradi nesklentve skrbniške pogodbe.

V letu 2005 je Agencija prejela in pregledala 7 revidiranih letnih poročil vzajemnih pokojninskih skladov za poslovno leto 2004 (petih vzajemnih pokojninskih skladov in Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije ter Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, za katera veljajo določbe ZPIZ – 1 glede vzajemnih pokojninskih skladov).

3.8 NADZOR NAD POSLOVANJEM LJUBLJANSKE BORZE

Poslovanje Ljubljanske borze se nadzoruje s pregledovanjem poročil, ki jih je Ljubljanska borza dolžna posredovati Agenciji, ter s spremljanjem trgovanja prek borznega trgovalnega sistema. Preko podatkov Ljubljanske borze je Agenciji omogočeno dnevno spremljanje dogajanja na organiziranem trgu in v zvezi s tem tudi dejavnosti članov Ljubljanske borze. Dodatno Ljubljanska borza pripravlja mesečne, polletne in letne statistične podatke in poročila o organiziranem trgu. Ljubljanska borza Agencijo obvešča še o sprejemanju novih članov, o prenehanju članstva, o pooblaščenih borznih posrednikih, o sprejemu in umiku vrednostnih papirjev v borzno kotacijo oziroma iz nje, o postopkih pred častnim razsodiščem ter o ukrepih, izrečenih izdajateljem in članom. Ljubljanska borza je zavezana Agenciji posredovati tudi trimesečna poročila o potekanju postopkov nadzora ter letno poročilo o nadzoru.

3.9 NADZOR NAD POSLOVANJEM KDD

Nadzor delovanja KDD temelji na sistemu poročanja o poslovnih zadevah KDD preko pisnih poročil, ki jih je KDD dolžna posredovati Agenciji, in s spremljanjem informacij o izdajateljih, vrednostnih papirjih, članih, preknjižbah in poravnavi prek neposredne računalniške povezave z informacijskim sistemom KDD.

V letu 2005 je KDD prešla na nov informacijski sistem centralnega registra vrednostnih papirjev. Agencija je z namenom odkrivanja morebitnih rizikov, povezanih s preходом na nov sistem, sistematično spremljala proces že samih priprav na prehod kot tudi sam prehod.

4. DELO AGENCIJE NA NORMATIVNEM PODROČJU

4.1 IZDAJA PODZAKONSKIH PREDPISOV

Takoj v začetku leta 2005 je bil objavljen že konec leta 2004 sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejši obliki, najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in poročila o revidiranju letnega poročila družbe za upravljanje (Uradni list RS, št. 1/05), namenjen predvsem uskladitvi z ZISDU – 1A ter redakciji.

V prvem polletju 2005 je Agencija izdala 9 podzakonskih predpisov, ki jih je bila na podlagi ZTVP – 1A zavezana izdati najkasneje v februarju oziroma juniju 2005.

Zaradi uskladitve slovenske zakonodaje z direktivo o zlorabah trga (2003/6/EC) je izdala 5 podzakonskih predpisov, in sicer:

- Sklep o seznamu oseb, ki so jim dostopne notranje informacije (Uradni list RS, št. 13/05), ki določa podrobnejše pogoje, pod katerimi morajo izdajatelji finančnih instrumentov oziroma fizične in pravne osebe, ki nastopajo v njihovem imenu ali za njihov račun, sestaviti in tekoče obnavljati seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije, in način vodenja tega seznama;
- Sklep o izdelavi in posredovanju raziskav, študij, ocen, priporočil ter predlaganju naložbenih strategij (Uradni list RS, št. 13/05), ki določa kategorije zavezancev, način in pogoje za posredovanje, razširjanje oziroma predstavitev informacij, podrobnejše kategorije teh informacij, način in vsebino razkritja morebitnih nasprotij interesov, podrobnejšo vsebino raziskave, študije, ocene ali priporočila ter načela zagotavljanja poštene predstavitve informacij;
- Sklep o poročanju o poslih in registru poslov oseb, ki so jim neposredno dostopne notranje informacije in z njimi povezanih oseb (Uradni list RS, št. 13/05), ki določa kategorije oseb, ki so jim notranje informacije neposredno dostopne in z njimi povezanih oseb, podrobnejšo vsebino njihovega poročanja Agenciji ter dostopnost podatkov iz registra poslov takšnih oseb;
- Sklep o obveščanju o sumljivih transakcijah (Uradni list RS, št. 13/05), ki določa kategorijo oseb, ki so dolžne obveščati Agencijo o sumljivih transakcijah, ter način in vsebino takšnega obveščanja;
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javne družbe (Uradni list RS, št. 13/05), ki določa podrobnejšo vsebino in način objave sporočil javne družbe, pri čemer je glavna novost predvsem v vsebini, načinu in rokih za objavo pomembnega poslovnega dogodka ter določitvi okoliščin, pod katerimi lahko izdajatelj tako obvestilo odloži. Za ta sklep je bil naknadno objavljen še popravek redakcijske narave (Uradni list RS, št. 18/05 – popr.).

S podzakonskim predpisom Sklep o podrobnejši vsebini dokumentacije, s katero kandidat za člana uprave dokazuje izpolnjevanje pogojev za člana uprave borznoposredniške družbe (Uradni list RS, št. 57/05), izdanim na podlagi ZTVP – 1A, je Agencija podrobneje določila dokumentacijo, s katero kandidat za člana uprave dokazuje, da izpolnjuje pogoje za člana uprave borznoposredniške družbe.

ZTVP – 1A je opredelil (nov) pojem dobro poučenega investitorja in določil, da Agencija vodi register dobro poučenih investitorjev. Agencija je tako izdala Sklep o podrobnejših kriterijih za oceno, kdaj se posamezna pravna ali fizična oseba lahko šteje za dobro poučenega investitorja (Uradni list RS, št. 57/05), ki določa podrobnejše kriterije, kdaj se šteje, da ima pravna oziroma fizična oseba iz tretjega odstavka 10.b člena ZTVP – 1 ustrezna strokovna znanja in izkušnje, potrebne za presojo tveganj, povezanih z vlaganjem v finančne instrumente, in da zna pridobiti dodatne informacije ali strokovno svetovanje, kadar to zahteva posamezna vrsta naložb ali določena naložba v finančne instrumente. Agencija je nadalje izdala tudi Sklep o natančnejši vsebini registra dobro poučenih investitorjev, o postopku vpisa in izbrisa ter o načinu dostopa do podatkov v registru (Uradni list RS, št. 57/05), v katerega se vpisujejo sicer le fizične osebe ter gospodarske družbe, ki ustrezajo merilom za srednje in majhne družbe po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ne pa tudi drugi dobro poučeni investitorji.

S podzakonskim predpisom Sklep o podrobnejšem načinu izračuna obveznosti, terjatev in naložb pri ugotavljanju neto dolžništva oziroma neto izpostavljenosti (Uradni list RS, št.

57/05), izdanim na podlagi ZTVP – 1A, je Agencija podrobneje določila način izračuna obveznosti, terjatev in naložb zaradi ugotavljanja neto dolžništva določene osebe v razmerju do borznoposredniške družbe iz 3. točke prvega odstavka 88.a člena ZTVP – 1, predpisala pa je tudi način izračuna neto izpostavljenosti borznoposredniške družbe do določene pravne osebe iz petega odstavka 88.a člena ZTVP – 1, s čimer je natančneje določila elemente za opredelitev oseb, ki lahko opravljajo funkcijo člana nadzornega sveta borznoposredniške družbe.

Nadalje je Agencija 19. 4. 2005 sprejela Spremembe in dopolnitve Tarife o taksah in nadomestilih ter jih posredovala v soglasje Vladi Republike Slovenije, ki je bilo podano 25. 8. 2005. Z navedenim podzakonskim predpisom so bile pripravljene določene spremembe in dopolnitve veljavne Tarife o taksah in nadomestilih (Uradni list RS 48/00 in 82/01; v nadaljnjem besedilu veljavna Tarifa), na podlagi katere se izvaja financiranje Agencije, predvsem zaradi dveh skupin razlogov. V prvo skupino tako sodijo spremembe, ki so posledica novih nalog in pristojnosti Agencije, ki jih je Agencija od uveljavitve veljavne Tarife pridobila zlasti na podlagi ZISDU – 1, ZPIZ – 1 in novele ZTVP – 1A. Prav tako so z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji začele veljati tudi nekatere že sprejete določbe navedenih zakonov, na podlagi katerih je Agencija dobila nekatere povsem nove pristojnosti. V drugo skupino pa sodijo spremembe, ki so zlasti posledica samega razvoja trga kapitala oziroma sprememb v strukturi posameznih skupin subjektov nadzora, nad katerim Agencija opravlja nadzor s spremljanjem in preverjanjem poročil in obvestil, ki jih Agenciji posredujejo subjekti nadzora oziroma druge osebe, ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora.

Agencija je v letu 2005 izdala tudi nov Sklep o določitvi programa in načina opravljanja preizkusa strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje poslov borznega posrednika (Uradni list RS, št. 74/05). Nov sklep celovito ureja opravljanje preizkusa strokovnih znanj, in sicer med drugim določa vsebino programa, postopek sestave seznama literature, izpitno komisijo, vsebino preizkusa znanj, postopek prijave kandidata, objavo datuma in kraja preizkusa znanj, postopek opravljanja preizkusa znanj, ocenjevanje uspešnosti in objavo rezultatov o uspehu opravljanja preizkusa znanj.

Agencija je v letu 2005 izdala še 2 podzakonska predpisa na podlagi ZISDU – 1, in sicer:

- Sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o naložbah investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 87/05), s katerim je dopolnila seznam organiziranih trgov, na katere lahko nalagajo investicijski skladi, s trgi nekaterih držav JV Evrope,
- Sklep o pogojih za uvedbo trgovanja in poravnavo transakcij z investicijskimi kuponi vzajemnega sklada na organiziranem trgu (Uradni list RS, št. 87/05), s katerim je podrobneje uredila pogoje in postopke za uvrstitev investicijskih kuponov v trgovanje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Na podlagi Sklepa o podrobnejši obliki, najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in poročila o revidiranju letnega poročila investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 80/03) in Sklepa o podrobnejši obliki, najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in poročila o revidiranju letnega poročila družbe za upravljanje (Uradni list RS, št. 80/03 in 133/03) je Agencija tudi potrdila vzorce tabel in vprašalnikov za revidiranje družb za upravljanje, investicijskih skladov in (posebnih) investicijskih družb za poslovno leto 2005, ki jih je predložil Slovenski inštitut za revizijo.

4.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI NOVIH ZAKONOV IN PREDLOGI ZA SPREMEMBO ZAKONOV

Agencija je v letu 2005 zlasti intenzivno sodelovala s podajanjem pripomb in predlogov besedila posameznih členov pri pripravi predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu vrednostnih papirjev (ZTVP – 1B), zaradi potrebnih sprememb in dopolnitev z namenom uskladitve s prospektno direktivo (2003/71/EC), in se udeleževala raznih usklajevalnih sestankov s predstavniki Vlade Republike Slovenije oziroma pristojnimi ministrstvi.

Uskladitev oziroma prenos sprejete direktive o prevzemih v ZPre v letu 2005 sicer ni bil zaključen v obliki osnutka predloga novele ZPre, vendar je Agencija izvajala določene aktivnosti pri predlaganju sprememb ter stalnemu spremljanju in prisotnosti predstavnikov Agencije na srečanjih delovne skupine za spremembe ZPre, ki je bila posebej oblikovana pri Ministrstvu za gospodarstvo.

V letu 2005 so se pospešeno pričele aktivnosti v zvezi s pripravo za prehod na evro. Tako se je Agencija kot članica Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo €¹ (v nadaljevanju € Koordinacija) udeleževala mesečnih sestankov, na katerih je redno poročala o aktivnostih v zvezi z uvedbo evra na področju kapitalskega trga. Agencija znotraj € Koordinacije namreč vodi podskupino za kapitalski trg, je tudi članica podskupine za krovni zakon (t. i. »Zakon o uvedbi evra«) in članica skupine za stike z javnostmi. V okviru oblikovanih podskupin so bile izvedene vse predvidene aktivnosti za uspešen zaključek projekta evro z njegovo uvedbo 1. 1. 2007.

Agencija se je kot koordinator skupine za kapitalski trg aktivno soočala z vprašanji, ki se v zvezi z uvedbo evra utegnejo pojaviti na področju kapitalskega trga, in v zvezi z njimi predlagala odgovore. Uvedba evra terja nujne sistemske posege v korporacijsko-delniško ureditev zaradi prilagoditev osnovnega kapitala in nominalnih vrednosti delnic osnovnih vložkov. V zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji pa je skupina za kapitalski trg € Koordinaciji posredovala predlog za njihov preračun, ki je tudi predmet ureditve delovnega besedila krovnega zakona. Skupina je sprejela tudi stališče do dvojnega označevanja cen, in sicer da borzno-posredniške družbe in banke dvojno označijo cenik in končni znesek, ki ga mora stranka plačati v SIT, ter stališče v zvezi s preračunom pri prodaji/nakupi vrednostnih papirjev pred in po 1. 1. 2007. Predlagane so bile tudi rešitve v zvezi z uvedbo evra pri družbah za upravljanje, in sicer glede izračuna in javne objave VEP, javnega objavljanja o kumulativnem donosu posameznega vzajemnega sklada in posebnem obveščanju imetnikov o stanju na računih po uvedbi evra.

V zvezi z uvedbo evra je bila na področju informacijske tehnologije 13. 10. 2005 oblikovana tudi posebna delovna IT skupina za priprave na prevzem evra na področju kapitalskega trga, ki jo prav tako vodi Agencija. Njena naloga je vodenje projekta prilagoditve programske opreme v razmerju do vseh udeležencev trga kapitala in predstavnikov njihovih razvijalcev programske opreme. Delovna skupina je pripravila globalni plan prilagoditve IT na področju kapitalskega trga in ga zasnovala v treh fazah. Prva faza, in sicer vsebinske priprave do konca leta 2005, je bila v celoti realizirana.

¹ Koordinacijski odbor za tehnične priprave za uvedbo evra je bil ustanovljen 6. 7. 2004. Njegovo vodenje sta prevzela Banka Slovenije in Ministrstvo za finance.

Vsi člani skupine za kapitalski trg so tudi že izdelali in Agenciji predložili svoje akcijske načrte v zvezi z uvedbo evra. V postavljenem roku je Agencija prejela tudi akcijske načrte borznoposredniških družb, bank in članic Združenja družb za upravljanje – GIZ. Akcijski načrti bodo Agenciji omogočili spremljanje izvrševanja načrtovanih aktivnosti v posameznih udeležencih trga kapitala.

Agencija se je v letu 2005 udeleževala tudi sestankov koordinacijske skupine za odnose z javnostmi. V zvezi z odnosi z javnostmi je Agencija predlagala, da udeleženci trga vrednostnih papirjev in člani skupine za kapitalski trg na svojih spletnih straneh oblikujejo posebno stran, kjer naj bi v zvezi z evrom objavljali vse aktualne dogodke in informacije, pri čemer naj se vzpostavijo tudi povezave na spletno stran Urada Vlade RS za informiranje in Banke Slovenije. Agencija je v imenu članov skupine za kapitalski trg zbrala in Uradu Vlade RS za informiranje posredovala naročila publikacij Evropske komisije in Evropske centralne banke. Prav tako je poslala število naročil za publikaciji, za kateri je bilo predvideno, da jih bosta izdali skupaj Vlada Republike Slovenije in Banka Slovenije ter da bosta poslani na vsa gospodinjstva. Agencija je predlagala, da udeleženci trga vrednostnih papirjev in člani skupine za kapitalski trg na sedežih svojih družb oblikujejo »€ kotiček«, kjer naj bodo naročene publikacije na voljo obiskovalcem.

Na gornje navedbe v zvezi z izvedbo prehoda na evro pri kapitalskih družbah se tesno navezujejo spremembe systemskega zakona na področju gospodarstva – Zakona o gospodarskih družbah (ZGD – 1). Agencija je Ministrstvu za gospodarstvo v postopku priprave sprememb kar nekajkrat posredovala svoje pripombe in predloge. Poleg uvedbe evra je Agencija posredovala svoj prispevek tudi k ostalim sklopom prenove ZGD, in sicer določbam iz ZPre in reviziji, enotirnemu sistemu upravljanja d. d. in prenovi drugih določb.

Agencija je podala pripombe tudi na predlog Zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona prekrških, osnutek Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o oblikah in vsebinah posameznih zbirk podatkov pri prekrškovnih organih, ki ji je ga v mnenje poslalo Ministrstvo za finance, in predlog Zakona o ustavitvi določenih postopkov o prekrških in odpustitvi izvršitve določenih kazni zopora.

Republika Slovenija bi tako kot druge države članice Evropske unije morala do avgusta 2004 implementirati določbe Direktive o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb (tj. borznoposredniških družb) v finančnem konglomeratu (2002/87/EC). V ta namen je bila pri Ministrstvu za finance sredi leta 2003 oblikovana posebna delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov vseh treh nadzornikov slovenskega finančnega trga (Agencije za zavarovalni nadzor, Banke Slovenije in Agencije) z namenom priprave zakona, ki bo implementiral navedeno direktivo. V letu 2004 in 2005 se je pri pripravi zakona zasledoval cilj, da se zakon, ki bo v veljavi v Republiki Sloveniji, čimbolj približa razmeram na slovenskem finančnem trgu, zato se je osnutek zakona dalj časa dograjeval. Osnovni namen oziroma cilj dopolnilnega nadzora je predvsem zagotoviti obvladovanje in posledično zmanjšanje tveganj, ki so povezana s poslovanjem nadzorovanih oseb v finančnem konglomeratu, in tako zagotavljati večjo stabilnost finančnega sistema.

Agencija je s svojimi pripombami sodelovala tudi pri predlogu novelirane direktive o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij (CAD direktiva, 93/6/EEC) pri implementaciji nove kapitalske ureditve, ki predvideva vrsto nacionalnih diskrecij. Namen teh diskrecij je nacionalnim regulatorjem in nadzornim organom implementirati takšen sistem, ki bo kar najbolj prilagojen investicijskim podjetjem in finančnemu sistemu v državah članicah,

hkrati pa bo del finančnega sistema evropske skupnosti. V okviru Agencije je bila ustanovljena posebna delovna skupina z namenom spremljanja dogajanja na področju nove evropske kapitalske ureditve. Že v prvem polletju leta 2005 je Agencija dejavno pristopila tudi k oblikovanju predlogov glede uporabe ponujenih 81 nacionalnih diskrecij, ki jih predvideva CAD s prilogami. Pri tem je treba še dodati, da CESR (Committee of European Securities Regulators) zaenkrat še ne predvideva oblikovanje delovnih skupin za predmetno področje ter to vprašanje do nadaljnjega prepušča v reševanje CEBS (Committee of European Banking Supervisors). Ne glede na navedeno pa je treba poudariti, da bo odločitev o uporabi posameznih diskrecij sprejemal zakonodajalec in ne Agencija.

5. POSTOPKI PRED SODIŠČI

5.1 POSTOPKI PRED USTAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE

1. V letu 2005 Ustavno sodišče Republike Slovenije še ni odločilo o pobudi borznoposredniške družbe za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti in predlogu za zadržanje nekaterih določb Tarife o taksah in nadomestilih (Uradni list RS 48/00, 82/01 in 85/05) Agencije, ki nalagajo borznoposredniškim družbam plačilo letnega nadomestila za nadzor in pavšalnega nadomestila stroškov konkretnega postopka za nadzor z izrečenim ukrepom nadzora, ki sta po prepričanju pobudnice nesorazmerna s storitvijo Agencije. Agencija je na navedbe v pobudi in predlogu podala izjavo oziroma odgovor.

2. Ustavno sodišče Republike Slovenije pa je odločilo o pobudi javne družbe za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti nekaterih določb ZTVP – 1 in Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb (Uradni list RS, št. 6/00, 76/01 in 117/02), ki ga je izdala Agencija, ter se nanašajo na dolžnost javnih družb nemudoma objaviti pomembne poslovne dogodke in predpisane denarne kazni za prekršek zaradi opustitve te dolžnosti. Sodišče je pobudo zavrglo, ker pobudnica ni več izkazovala pravnega interesa, saj je okrajno sodišče zaradi zastaranja pregona postopek o prekršku zoper pobudnico ustavilo.

3. Prav tako je v letu 2005 Ustavno sodišče Republike Slovenije dokončno odločilo o pobudi pooblaščenih investicijskih družb, ki so izpodbijale nekatere določbe ZISDU – 1 o denarnih kaznih za prekrške in o prenehanju oziroma preoblikovanju investicijskih družb v odprte vzajemne sklade, katerih izvrševanje je bilo sicer po sklepu sodišča že zadržano. Z odločbo je sodišče postopek za preizkus pobude v zvezi s prekrškovnimi določbami zaradi umika pobude ustavilo, določbo o omejevanju novih vplačil oziroma prodaje novih enot premoženja določenih vzajemnih skladov razveljavilo in v zvezi z vsemi ostalimi določbami ZISDU – 1, ki jih je preizkusilo, odločilo, da niso v neskladju z ustavo.

5.2 POSTOPKI PRED VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE

Postopkom sodnega varstva, ki so bili na dan 31. 12. 2004 še v teku oziroma Agencija še ni prejela odločitve Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, se je v letu 2005 pridružilo še 7

novih, sproženih s tožbami pri navedenem sodišču. Agencija je bila dodatno seznanjena še z dvema že v letu 2004 vloženima tožbama, ki pa ju je Vrhovno sodišče Republike Slovenije posredovalo Agenciji v vednost in odgovor šele v letu 2005. Vložena pa je bila tudi zahteva za varstvo zakonitosti zoper odločitev Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v enem izmed postopkov sodnega varstva.

Ena tožba iz leta 2004 je bila vložena zoper odločbo Agencije, s katero je ta ugotovila kršitve dolžnega poročanja javne družbe zaradi nepredložitve revidiranega letnega poročila. Druga tožba pa je bila vložena s strani borznoposredniške družbe zoper odločbo, s katero je Agencija odločila o ugovoru zoper odredbo, s katero je tožnici naložila odpravo kršitev pravil varnega in skrbnega poslovanja ter kršitev obveznosti poročanja in obveščanja.

V letu 2005 sta bili vloženi tožbi istega izdajatelja zoper odločbi, s katerima je Agencija zavrnila ugovora izdajatelja zoper odločbi Ljubljanske borze o začasni zaustavitvi trgovanja in podaljšanju začasne zaustavitve trgovanja z delnicami izdajatelja.

Ena tožba je bila vložena zoper odločbo, s katero je Agencija zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev zavrnila zahtevo tožnika za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave borznoposredniške družbe.

Dve tožbi po istem tožniku sta bili vloženi zoper sklep o zavrženju zahteve za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža zaradi vložitve po izteku prekluzivnega roka in zoper odločbo, s katero je Agencija zavrnila ugovor tožnika zoper odredbo, ki je tožniku naložila odprodajo delnic, pridobljenih v nasprotju z določbami ZTVP – 1 o kvalificiranem deležu.

Tožba je bila nadalje vložena zoper odločbo Agencije v delu, kjer je ta zavrnila izdajo soglasja organizatorju trgovanja k ceniku za storitve, ki jih opravlja, iz razloga nesorazmernih povečanj pristojbin za izdajatelje na enem izmed segmentov organiziranega trga.

Tožba je bila vložena tudi zoper odločbo, s katero je Agencija v ponovnem postopku (po odpravi odločbe in vrnitvi zadeve s strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v ponoven postopek) ponovno odvzela tožniku dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave borznoposredniške družbe, iz razloga hujše kršitve dolžnosti člana uprave borznoposredniške družbe.

Na Vrhovno sodišče Republike Slovenije je bila vložena še zahteva za varstvo zakonitosti zoper sklep navedenega sodišča, izdanega prav tako v letu 2005, s katerim je sodišče zavrglo tožbo klirinško-depotne družbe in štirih gospodarskih družb zoper odločitev Agencije, ko je v ugovornem postopku kot drugostopenjski organ ugodila ugovoru izdajatelja in spremenila odločbo, ki jo je klirinško-depotna družba izdala v postopku izdaje dodatnih delnic zaradi povečanja osnovnega kapitala iz sredstev družbe. Zahtevi za varstvo zakonitosti je sodišče ugodilo in zadevo vrnilo razširjenemu senatu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in mu naložilo vsebinsko odločitev v zadevi. Ta je v decembru 2005 o tožbi (vsebinsko) rabsodil in jo zavrnil.

Sicer pa je Vrhovno sodišče Republike Slovenije v letu 2005 odločilo v osmih postopkih sodnega varstva zoper odločbo Agencije. S sklepoma je zavrglo dve tožbi, ki sta bili vloženi zoper instančno odločanje Agencije o presečnem dnevu oziroma zoper odvzem dovoljenja članu uprave družbe za upravljanje in odvzem dovoljenja družbi za upravljanje

(prva vložena leta 2005, druga pa leta 2002). Nadalje je Vrhovno sodišče Republike Slovenije s sodbami zavrnilo tri tožbe, ki so bile vložene v letu 2002 oziroma ena v letu 2003, zoper odločbo Agencije o začasni prepovedi opravljanja storitev borznoposredniški družbi in zoper sklepa o stroških, ki jih je tožnikoma Agencija naložila za plačilo v postopku nadzora. V treh postopkih pa je Vrhovno sodišče Republike Slovenije na podlagi tožb, ki so bile vložene leta 2002, 2003 in 2004, odločbe Agencije odpravilo in zadeve vrnilo v ponoven postopek odločanja o odvzemu dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave v borznoposredniški družbi oziroma odločanja o izdaji dovoljenja za opravljanje te funkcije v dveh primerih.

Upoštevajoč vse navedeno so tako po stanju na dan 31. 12. 2005 pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije v teku še 4 postopki sodnega varstva, sproženi v letu 2003, 6 postopkov sodnega varstva, sproženih v letu 2004, in 7 postopkov sodnega varstva, sproženih v letu 2005. Skupaj je tako po stanju na dan 31. 12. 2005 še 17 nerešenih postopkov sodnega varstva.

5.3 POSTOPKI PRED UPRAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE IN VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z ZAHTEVAMI ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

V teku so trije upravni spori pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije oziroma Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije v zvezi z odločbami Agencije o zavrnitvi oziroma delni zavrnitvi zahtev prosilcev za dostop do informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03).

Agencija je v prvem primeru z odločbo, izdano v letu 2003, zavrnila zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, vloženo v letu 2003. Zoper navedeno odločbo Agencije je prosilec vložil pritožbo, kateri je Pooblaščenec za dostop do informacij javnega ugodil in odpravil odločbo Agencije ter odločil, da je Agencija dolžna prosilcu posredovati zahtevane informacije. Za odpravo navedene odločbe je Agencija na Upravno sodišče Republike Slovenije v letu 2003 vložila tožbo, ki pa je istega leta tožbi ugodilo ter zadevo vrnilo Pooblaščenecu za dostop do informacij javnega značaja v ponoven postopek. Slednji je v ponovljenem postopku junija 2005 izdal odločbo, s katero je odločil, da se izpodbijana odločba Agencije odpravi in se zadeva vrne Agenciji v ponoven postopek. Zoper navedeno odločbo je Agencija julija 2005 pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije sprožila upravni spor oziroma vložila tožbo, o kateri pa sodišče še ni odločilo.

V drugem primeru je Agencija prav tako v letu 2003 zavrnila zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, zoper katero pa je prosilec vložil pritožbo. Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja je z odločbo v letu 2004 ugodil pritožbi in odpravil odločbo Agencije ter ji zadevo vrnil v dopolnitev postopka in ponovno odločanje. Za odpravo navedene odločbe je Agencija na Upravno sodišče Republike Slovenije v letu 2004 vložila tožbo, vendar je navedeno sodišče s sodbo, izdano marca 2005, tožbo Agencije zavrnilo. Agencija je maja 2005 vložila pritožbo zoper navedeno sodbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, o kateri pa to sodišče še ni odločilo.

V tretjem primeru je Agencija maja 2005 z odločbo zahtevi prosilca delno ugodila, delno pa jo je zavrnila. Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja je z odločbo istega leta ugodil vloženi pritožbi prosilca in odpravil omenjeno odločbo Agencije ter odločil, da

je Agencija dolžna prosilcu v roku 15 dni od prejema odločbe posredovati zahtevane listine, z izbrisanimi posameznimi podatki. Za odpravo navedene odločbe je Agencija na Upravno sodišče Republike Slovenije oktobra 2005 vložila tožbo, o kateri pa to še ni odločilo. Ne glede na to pa je zaradi njene dokončnosti Agencija odločbo že izvršila.

5.4 POSTOPKI PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V LJUBLJANI

5.4.1 Vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas

Določeni vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas, d. o. o., Maribor, v treh oziroma sedaj dveh pravnih postopkih tožijo Republiko Slovenijo kot prvotoženo stranko in Agencijo kot drugotoženo zaradi plačila odškodnine zaradi škode, ki naj bi jim bila nastala zaradi ravnanja Agencije, saj tožniki zatrjujejo, da naj bi bilo nezakonito.

Agencija je na tožbe odgovorila in med ostalim navedla, da njeno ravnanje ni bilo protipravno, kar dokazujejo odločbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Agencija se je izjavila tudi na navedbe tožečih strank v naknadno vloženi pripravljalni vlogi.

Agencija je v letu 2005 prejela sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani, s katero je združilo dva pravna postopka in tožbeni zahtevek skupaj 1136 tožnikov zavrnilo. Tožniki so se na sodbo pritožili, vendar pa višje sodišče o pritožbi še ni odločilo.

V tretjem oziroma sedaj drugem pravnem postopku pristojno sodišče na prvi stopnji še ni odločilo.

5.4.2 Postopki v zvezi z nezakonitimi odtujitvami delnic

V letu 2000 in 2001 je bilo vloženi pet tožb v zvezi z nezakonitimi odtujitvami delnic pri borzoposredniških družbah, v katerih je Agencija nastopala kot tretje- oziroma četrtotožena stranka.

Agencija naj bi bila po mnenju tožnikov odškodninsko odgovorna zaradi opustitev pri izvajanju zakonskih pooblastil, po katerih naj bi bila dolžna izdati izvedbene akte, s katerimi se podrobneje uredijo postopki v zvezi s trgovanjem z nematerializiranimi vrednostnimi papirji, in sicer na način, ki bi z dovolj zahtevnimi postopki identifikacije stranke preprečil možnost zlorabe.

Agencija je na vse tožbe odgovorila in med drugim navedla, da je predpise, ki jih je bila dolžna izdati, tudi izdala.

V enem že pravnomočno končanem postopku, začetem v letu 2000, je Višje sodišče v Ljubljani v letu 2002 ugodilo pritožbi Agencije zoper sodbo prvostopenjskega sodišča, s katero je sodišče odločilo, da so prva-, druga- in tretjetožena stranka, torej tudi Agencija, nerazdelno dolžne tožniku omogočiti in izvršiti vknjižbo odtujenih delnic na tožnikov registrski račun in nerazdelno dolžne tožniku izplačati tudi znesek pripadajočih dividend ter povrniti pravne stroške. Višje sodišče je prvostopenjsko sodbo spremenilo tako, da je tožbeni zahtevek zoper Agencijo zavrnilo. Vloženo je bilo izredno pravno sredstvo –

zahteva za revizijo prve in druge toženke, vendar je bila v letu 2005 s sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije zahteva za revizijo zavrnjena.

V letu 2005 so bile na prvi stopnji obravnavane še tri zadeve, pri čemer so vsi trije tožniki tožbo v delu zoper Agencijo umaknili.

V zvezi z eno izmed teh tožb pa narok za obravnavo na prvi stopnji tudi v letu 2005 še ni bil razpisan.

V letu 2003 je bila vložena še ena tožba zaradi domnevno nezakonite odtujitve delnic pri borznoposredniški družbi, ki je preknjižbo vrednostnih papirjev izvršila na podlagi neustreznega pooblastila. Agencija je v tožbi nastopala kot tretjetožena stranka. Agencija naj bi bila po mnenju tožnika odškodninsko odgovorna za nastalo škodo na podlagi določb zakona, ki ureja obligacijska razmerja. Okrožno sodišče v Ljubljani je 8. 6. 2005 zavrnilo tožbeni zahtevek tožnika, tako primarni kot tudi podrejeni. Na navedeno odločitev sodišča je tožnik vložil pritožbo, vendar višje sodišče v letu 2005 o pritožbi še ni odločilo.

5.5. POSTOPKI PRED SODNIKOM ZA PREKRŠKE IN SENATOM ZA PREKRŠKE REPUBLIKE SLOVENIJE

V skladu z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 55/05 – ZP-1-UPB2; v nadaljnjem besedilu ZP – 1), v zvezi s 1. členom ZTVP – 1, je s 1. 1. 2005 Agencija postala prekrškovni organ za prekrške, določene z ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre in ZNVP.

Postopki o prekrških, ki do 1. 1. 2005 niso bili pravnomočno končani, se dokončajo po dotedanjih predpisih, pri čemer so okrajna sodišča prevzela vse nerešene zadeve nekdanjih sodnikov za prekrške z območja svoje krajevne pristojnosti, višja sodišča pa vse nerešene zadeve Senata za prekrške Republike Slovenije. Dne 6. 4. 2005 je bil sprejet Zakon o ustavitvi določenih postopkov o prekrških in odpustitvi izvršitve določenih kazni zapora (Uradni list RS, št. 35/05; v nadaljnjem besedilu ZUDPPKZ), kar se odraža v nadaljevanju prikazanih statističnih podatkih odločb o prekrških, ki jih je Agencija prejela v letu 2005.

Agencija je leta 2005 prejela 54 odločb o prekrških prvostopenjskih organov (sodnikov za prekrške oziroma okrajnih sodišč), in sicer:

- 46 odločb v postopkih o prekrških po ZTVP – 1, uvedenih na 45 predlogov Agencije²;
- 4 odločbe v postopkih o prekrških po ZPre, uvedenih na 3 predloge Agencije³,
- 1 odločbo v postopku o prekršku po ZISDU in 3 odločbe v postopku o prekršku po ZISDU – 1.

Prvostopenjski organi so v 54 prejetih odločbah odločili sledeče:

- s 24 odločbami je bil postopek o prekršku zaradi zastaranja pregona ustavljen;

² V treh primerih je prvostopenjski organ posebej izdal odločbe zoper obdolženi pravni osebi in obdolžene odgovorne osebe, istočasno pa je bila ena odločba izdana v zvezi s tremi predlogi, ter po dve odločbi v zvezi z dvema predlogoma Agencije.

³ V enem primeru je prvostopenjski organ posebej izdal odločbo zoper pravno in posebej zoper njeno odgovorno osebo.

- z 2 odločbama je okrajno sodišče predlog Agencije za uvedbo postopka o prekršku zaradi zastaranja pregona zavrnilo;
- s 15 odločbami je bil postopek ustavljen po ZUDPPKZ;
- s 6 odločbami je bilo odločeno, da se postopek po ZUDPPKZ ne uvede;
- z 2 odločbama sta bila obdolženima pravnima in njunima odgovornima osebama za prekrška po ZTVP – 1 izrečena opomina;
- z 1 odločbo je bil postopek zoper obdolženi osebi ustavljen, ker niso bili dokazani vsi zakonski znaki očitane »gospodarskega prestopka«;
- z 1 odločbo je okrajno sodišče obdolženi pravni in eni od odgovornih oseb za prekršek v zvezi s t. i. hujšo zakonsko kršitvijo izreklo denarne kazni, za prekršek v zvezi s t. i. lažjo zakonsko kršitvijo postopek po ZUDPPKZ ustavilo, medtem ko je postopek zoper drugo obdolženo odgovorno osebo zaradi pomanjkanja dokazov ustavilo;
- z 1 odločbo je okrajno sodišče obdolženi pravni in odgovorni osebi za enega od prekrškov izreklo denarni kazni, za drugega od dveh očitanih prekrškov pa postopek zoper njiju zaradi pomanjkanja dokazov ustavilo;
- z 1 odločbo je bil postopek zoper obdolžene odgovorne osebe ustavljen zaradi pomanjkanja dokazov, posledično pa ustavljen tudi zoper obdolženo pravno osebo.

Ob tem je Agencija prejela tudi 1 odločbo o popravku odločbe⁴, s katero je okrajno sodišče postopek zoper obdolženo odgovorno osebo za prekršek v zvezi s t. i. hujšo zakonsko kršitvijo ustavilo zaradi zastaranja, za prekršek v zvezi s t. i. lažjo zakonsko kršitvijo pa ustavilo po ZUDPPKZ.

V obravnavanem obdobju je Agencija prejela 18 odločb drugostopenjskih organov za prekrške (višjih sodišč, eno odločbo pa je izdal še Senat za prekrške Republike Slovenije), in sicer:

- 15⁵ odločb v postopkih o prekrških po ZTVP – 1,
- 3 odločbe v postopkih o prekršku po ZPre.

Z 9 odločbami drugostopenjskih organov je bil postopek zoper obdolžene osebe za vse očitane prekrške zaradi zastaranja pregona ustavljen. Z 2 prejetima odločbama je višje sodišče postopek za prekrške, s katerimi so sankcionirane t. i. hujše zakonske kršitve, ustavilo zaradi zastaranja, postopek za prekrške, s katerimi so sankcionirane t. i. lažje zakonske kršitve, pa ustavilo po ZUDPPKZ. Z 1 odločbo je višje sodišče izpodbijano odločbo v zvezi z enim od očitanih prekrškov obdolženih oseb razveljavilo in zadevo v tem delu vrnilo prvostopenjskemu organu v novo odločitev, za drugega od očitanih prekrškov pa postopek zoper obdolžene osebe zaradi zastaranja ustavilo⁶. Z 1 prejeta odločbo je višje sodišče na pritožbo obdolženih oseb denarne kazni, izrečene v postopku o prekršku na prvi stopnji, znižalo tako, da je pravni osebi za očitana prekrška po ZTVP – 1 namesto 1.500.000 SIT izreklo enotno denarno kazen 1.200.000 SIT, odgovorni osebi pa namesto 130.000 SIT enotno denarno kazen 95.000 SIT. Z 1 v letu 2006 prejeta odločbo je Senat za prekrške Republike Slovenije na pritožbo Agencije odločbo o prekršku organa prve stopnje spremenil tako, da je namesto opominov za storjeni prekršek obdolženi pravni osebi izrekel 1.000.000 SIT denarne kazni, odgovorni osebi pa 50.000 SIT denarne kazni. Z 2 prejetima

⁴ Z odločbo, v zvezi s katero je bila izdana odločba o popravku, je bil postopek zoper obdolženo odgovorno osebo zaradi prekrškov, storjenih z dejanjem, »opisanim v predlogu za uvedbo postopka o prekršku«, ustavljen po ZUDPPKZ.

⁵ Po tri od prejetih odločb so bile izdane na dva različna predloga Agencije za uvedbo postopka o prekršku.

⁶ Na prvi stopnji so bile obdolženim osebama za oba očitana prekrška izrečene denarne kazni, vendar so se obdolžene osebe zoper tako odločbo pritožile.

odločbama je višje sodišče odločbi prvostopenjskega organa⁷ razveljavilo in zadevi vrnilo v novo odločitev. Z 1 odločbo je višje sodišče odločbo prvostopenjskega organa⁸ glede ustavitve postopka potrdilo, z 1 odločbo pa je bil postopek za prekršek, za katerega je okrajno sodišče pravni in eni od odgovornih oseb izreklo denarno kazen, zaradi zastaranja ustavljen, v ostalem delu⁹ pa odločba organa prve stopnje potrjena.

Pooblašcene uradne osebe Agencije kot prekrškovnega organa so v letu 2005 na podlagi poročil strokovnih služb Agencije, ki izvajajo nadzor nad spoštovanjem določb ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre in ZNVP, začele 65 postopkov o prekršku v zvezi s sumom 70 prekrškov zaradi naslednjih kršitev:

- kršitve dolžnosti poročanja javnih družb, od tega sum na 31 hujših in 19 lažjih kršitev;
- kršitve določb o storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji, od tega sum na 2 hujši in 1 lažjo kršitev;
- 7 kršitev prepovedi uporabe notranjih informacij;
- 5 kršitev prepovedi tržne manipulacije;
- kršitve družbe za upravljanje, od tega sum na 1 hujšo in 4 lažje kršitve.

V letu 2005 je bilo zaključenih 43 postopkov v zvezi s 44 kršitvami ZTVP – 1 in ZISDU–1. Pooblašcene uradne osebe Agencije so 15 postopkov o prekršku z uradnim zaznamkom ustavile na podlagi 1. točke četrtega odstavka 51. člena¹⁰ ZP – 1, torej iz razloga, ker so po vpogledu v dokazila ugotovile, da 16 v teh postopkih obravnavanih ravnanj nima znakov prekrška, določenih v kazenskih določbah obeh že omenjenih predpisov.

Pooblašcene uradne osebe so 28 postopkov o prekršku z uradnim zaznamkom zaključile na podlagi 3. točke četrtega odstavka 51. člena¹¹ ZP – 1, torej iz razloga, ker so po vpogledu v pridobljena dokazila ocenile, da so v zvezi s temi ravnanji, ki sicer izpolnjujejo znake prekrškov, podane okoliščine, ki jih delajo posebno lahke, da je zanje predpisana le globa¹² in da pri njih ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica, da so torej neznatnega pomena¹³ ter da so podane druge okoliščine, zaradi katerih postopek ne bi bil smotr.

Konec leta 2005 je ostalo odprtih 22 začetih postopkov zaradi suma 26 prekrškov. Na dan 31. 12. 2005 so bili ti postopki v fazi pridobivanja dokazov, potrebnih za sprejem odločitev o teh prekrških.

⁷ V obeh primerih je organ prve stopnje obdolženim osebam za očitana prekrška (v enem primeru je postopek tekel zaradi dveh prekrškov po ZPre, v drugem primeru pa je postopek, uveden na dva predloga Agencije, tekel zaradi dveh prekrškov po ZTVP – 1) izrekel denarne kazni, razen eni od obdolženih odgovornih oseb, zoper katero je bil postopek zaradi pomanjkanja dokazov ustavljen. Obdolžene osebe so se zoper odločbi, izdani na prvi stopnji, pritožile.

⁸ Sodnik za prekrške je postopek o prekršku ustavil, ker očitano dejanje ni prekršek.

⁹ Okrajno sodišče je postopek za enega od dveh očitanih prekrškov zoper pravno in eno od odgovornih oseb po ZUDPPKZ ustavilo, medtem ko je postopek zoper drugo obdolženo odgovorno osebo za oba očitana prekrška zaradi pomanjkanja dokazov ustavilo.

¹⁰ ZP – 1 v 51. členu ureja postopek odločanja prekrškovnega organa. Po 1. alineji četrtega odstavka tega člena prekrškovni organ odloči, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga, če iz zbranih dejstev in dokazov izhaja, da dejanje ni prekršek.

¹¹ Po 3. alineji četrtega odstavka 51. člena ZP – 1 prekrškovni organ odloči, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga, če gre za prekršek neznatnega pomena, posebne okoliščine, nizka stopnja odgovornosti ali storilčeve osebne okoliščine pa kažejo, da postopek ne bi bil smotr.

¹² Na podlagi dne 14. 4. 2006 objavljene spremembe ZP – 1 (Uradni list RS, št. 40/06) opredelitev prekrška za neznatnega pomena ni več pogojena z vrsto predpisane sankcije za prekršek.

¹³ Prekršek neznatnega pomena določa 54. člen ZP – 1, in sicer za takšnega šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica.

6. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

6.1 SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI

Agencija je pri svojem delu redno sodelovala s pristojnimi ministrstvi, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za gospodarstvo, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, kot tudi z Banko Slovenije, Agencijo za zavarovalni nadzor, Slovenskim inštitutom za revizijo, Združenjem članov borze vrednostnih papirjev – GIZ, Združenjem družb za upravljanje investicijskih skladov – GIZ, Uradom RS za preprečevanje pranja denarja ter drugimi institucijami.

Na podlagi Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov je Agencija v letu 2005 prevzela sklicevanje in vodenje rednih in morebiti izrednih skupnih sestankov komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov (Agencije za zavarovalni nadzor, Banke Slovenije in Agencije). V začetku januarja 2005 je bilo poslano Državnemu zboru Republike Slovenije tudi skupno poročilo o delu vseh treh nadzornih institucij za leto 2003.

Novela ZTVP – 1A je določila kot eno izmed novih pristojnosti Agencije tudi njeno sodelovanje z državnimi organi in organizacijami z javnimi pooblastili ter pri tem tudi možnost Agencije, da od nosilcev javnih pooblastil pridobi podatke, informacije in dokumentacijo, ki jo potrebuje v zvezi z opravljanjem svojih nalog. Dodatno sodelovanje z ministrstvom, pristojnim za finance, je z navedeno novelo uvedeno tudi pri sprejemanju podzakonskih predpisov Agencije. Sodelovanje Agencije z drugimi institucijami pri pripravi predlogov drugih predpisov je opisano v poglavju 4.2.

Prav tako je Agencija sodelovala tudi v Koordinacijskem odboru za tehnične priprave za uvedbo evra in v okviru tega pripravljala pregled posledic uvedbe evra na poslovanje same Agencije, kot tudi morebitnih sprememb, ki bodo zaradi uvedbe enotne evropske valute vplivale na poslovanje udeležencev trga vrednostnih papirjev. Obširneje je sodelovanje Agencije na tem področju razvidno iz poglavja 4.2.

Nadaljevalo se je tudi sodelovanje med Agencijo in Policijo na podlagi medsebojnega sporazuma iz leta 2003, katerega namen je formalizirati in utrditi sodelovanje med njima zaradi zagotavljanja učinkovitejšega opravljanja nalog na področjih, ki spadajo v pristojnost obeh institucij, zlasti torej pri odkrivanju kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, ki so v povezavi s subjekti nadzora Agencije in dejanji teh subjektov. Podoben sporazum je v istem letu Agencija podpisala tudi z Davčno upravo Republike Slovenije za sodelovanje pri vseh skupnih vprašanjih, zlasti pa pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj po kazenskem zakoniku Republike Slovenije, tj. pregonljivih kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, ki so v povezavi z dejanji in subjekti nadzora obeh institucij. Sodelovanje s Policijo in Davčno upravo Republike Slovenije poteka predvsem v obliki skupnih sestankov, z obveščanjem ter izmenjavo informacij in podatkov ter skupnimi oblikami usposabljanja.

6.2 SODELOVANJE S TUJIMI IN MEDNARODNIMI INSTITUCIJAMI OZIROMA ORGANIZACIJAMI

6.2.1 Sodelovanje na področju t. i. evropskih zadev

Od leta 2004, ko je z vključitvijo Republike Slovenije v Evropsko unijo Agencija postala polnopravna članica CESR (Committee of European Securities Regulators), je glavna njenega sodelovanja usmerjena v to združenje regulatorjev oziroma nadzornikov trga vrednostnih papirjev. Delo združenja je Agencija spremljala od začetka leta 2003, in sicer s statusom pridružene članice. Na ta način je imela dostop do splošnih informacij o delu združenja in sodelovanja pri pripravi temeljnih direktiv, ki urejajo trg vrednostnih papirjev. V letu 2004 je v združenju že delovala večina delovnih skupin na različnih strokovnih področjih, katerih naloga je bila priprava tehničnih predlogov izvedbenih rešitev iz posameznih direktiv (tako imenovani »CESR Technical Advice on Possible Implementing Measures of the Directive...«).¹⁴

Direktiva MiFID (2004/39/EC; Directive on Markets in Financial Instruments) predstavlja temelj bodočega enotnega trga vrednostnih papirjev ter usklajenega režima nadzora v državah članicah Evropske unije. Z njeno dejansko uveljavitvijo v pravne rede držav članic bo dosežen »enotni potni list«, ki bo borzno-posredniškim družbam in urejenim trgovom omogočal delovanje v Evropi po enotnih pravilih, katerih temeljni namen je zaščita investitorjev. Direktiva je bila sprejeta 21. 4. 2004. Delovne skupine CESR so tehnične predloge za možne izvedbene ukrepe pripravile v letu 2004 ter v prvi polovici leta 2005, tako da jih je CESR lahko potrdil ter v končni vsebini posredoval Evropski komisiji konec aprila lani. Omenjena skupina predlogov se je nanašala predvsem na področja sistemov notranje kontrole borzno-posredniških družb, oblikovanja posebne funkcije in postopkov zagotavljanja skladnosti poslovanja z zakonodajo in pravili, obveznost v zvezi s hranjenjem dokumentacije, varstvo premoženja strank, izogibanje nasprotju interesov, obveščanje strank borzno-posredniških družb, investicijskih raziskav in analiz ter izvrševanje naročil strank pod za stranke najugodnejšimi pogoji. Drug pomemben sklop tehničnih predlogov se nanaša na poročanje o izvršenih transakcijah, ugotavljanje likvidnosti finančnih instrumentov, na tržno transparentnost (pred in po trgovanju) ter sprejemom finančnih instrumentov v trgovanje.

Dokončne odločitve Evropske komisije v zvezi z izvedbenimi predpisi za MiFID na podlagi tehničnih predlogov CESR je pričakovati do konca junija 2006. Delovne skupine CESR za področje MiFID bodo dosedanje delo nadaljevale na t. i. tretjem nivoju, predvsem pa se bodo osredotočile na tehnična vprašanja s področja informacijske tehnologije (kot so npr. enotne baze podatkov, ustrezna infrastruktura za prenos oziroma izmenjavo predpisanih podatkov idr.). Osnovni rok za prenos te direktive v pravne rede držav članic je bil april 2006, vendar pa se je le-ta zaradi številnih problemov in dilem, predvsem na

-
- ¹⁴ Delovne skupine so bile:
 - ISD Intermediaries,
 - ISD Cooperation & Enforcement,
 - ISD Markets,
 - Investment Management,
 - Transparency,
 - Prospectus,
 - Credit Rating Agencies, Clearing and Settlement,
 - stalne oziroma operativne skupine: CESR-Pol, CESR-Fin in Review Panel.

področju informacijske tehnologije, že podaljšal, in sicer za 9 dodatnih mesecev, ki jih imamo države članice na razpolago za prenos direktive v domače pravne rede, ter za dodatnih 9 mesecev, namenjenih za prilagoditev v »industriji«, skupno torej do novembra 2007. Slovenija naj bi to direktivo, skupaj s transparentno direktivo, implementirala predvidoma v letu 2006.

Delovna skupina na področju transparentnosti (TD, 2004/109/EC Transparency Directive) je skladno s pooblastilom Evropske komisije svoj prvi tehnični predlog izvedbenih ukrepov pripravila do konca junija 2005. Predlogi zadevajo tri sklope vprašanj, in sicer tehnične rešitve na področju poročanja o kvalificiranih deležih, minimalne standarde za razširjanje predpisanih informacij ter tehnične predloge glede obveznega polletnega poročanja in ekvivalenco pri poročanju s strani izdajateljev iz tretjih držav. Ta delovna skupina je zelo aktivna tudi v času po pripravi omenjenega dokumenta, saj se je v drugi polovici 2005 ukvarjala z zelo obsežnim in kompleksnim vprašanjem shranjevanja predpisanih informacij, ki jih predpisuje TD (»storage«). Glede na rok, ki ga je določila Evropska komisija (junij 2006), je intenzivno delo pričakovati torej še v letu 2006. Vzporedno s pripravo zahtevanih tehničnih predlogov bo delovna skupina sodelovala tudi v postopkih priprave dokončnih predpisov Evropske komisije na drugem nivoju, saj le-ti temeljijo na predhodnih CESR predlogih.

Na področju prospektov za javno ponudbo vrednostnih papirjev oziroma za uvrstitev vrednostnih papirjev v organizirano trgovanje (PD, 2003/71/EC Prospectus Directive) je bistvenega pomena začetek neposredne uporabe Uredbe Komisije 809/2004, ki predstavlja izvedben predpis, za katerega ni potreben poseben postopek implementacije v nacionalno zakonodajo držav članic, saj se v vseh članicah od 1. julija 2005 uporablja neposredno. To dejansko pomeni, da je Uredba v Republiki Sloveniji nadomestila podzakonski predpis Agencije – Sklep o podrobnejši vsebini prospekta, izvlečka prospekta in javnega poziva za vpis in vplačilo vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/00 in 117/02). V obdobju po preteku roka za implementacijo PD kot tudi od začetka neposredne veljavnosti Uredbe 809/2004 je CESR ponovno oblikoval strokovno skupino na tem področju. Namen t. i. kontaktne skupine je redna izmenjava stališč, prakse in mnenj o konkretnih vprašanjih pri dnevnem izvajanju določb direktive in uredbe, predvsem pa so stiki med člani tudi neformalni in zato hitri, operativni in omogočajo hitro komunikacijo.

V okviru ekspertne skupine CESR za upravljanje s premoženjem je Agencija v letu 2005 aktivno sodelovala tudi pri pripravi pojasnil definicij smernic KNPVP in v tem okviru zlasti definicij o dovoljenih naložbah investicijskih skladov, oblikovanju pogojev za kotacijo investicijskih skladov na organiziranih trgih, pripravi pravil za priznanje indeksov, ki jih investicijski skladi lahko posnemajo itd. Kot članica podskupine desetih držav pa je Agencija sodelovala tudi pri pripravi navodil nadzornikom v zvezi s poenostavitvijo postopka notifikacije družb za upravljanje in investicijskih skladov na območju Evropske unije, ki bodo predvidoma sprejete do konca junija 2006.

V drugi polovici leta 2005 so bile v ospredju zadeve, povezane z informacijsko tehnologijo članic. Tako MiFID kot tudi TD namreč vključujeta določene informacijske zahteve (npr. izmenjavo podatkov oziroma poročanje o transakcijah med nadzorniki – MiFID, enoten sistem shranjevanja predpisanih informacij in omogočanje dostopa do informacij s strani zainteresiranih investitorjev ter drugih oseb – TD ter dostop do informacij, ki jih zahteva MAD). Za ta namen je CESR oblikoval novo strokovno skupino, ki vključuje informatike in strokovnjake s področja izmenjave informacij.

V okviru CESR delujejo tudi t. i. operativne, stalne skupine: CESR-Pol, CESR-Fin in Review Panel.

Review Panel je aprila 2005 objavil splošno metodologijo, ki jo bomo članice uporabljale pri samoocenah oziroma pregledih implementacije različnih standardov ali drugih predpisov t. i. tretjega nivoja (standardi, smernice, priporočila...) v okviru te stalne skupine. V letu 2005 je skupina pripravila pregled izpolnjevanja oziroma implementacije priporočil Evropske komisije na področju investicijskih skladov (KNPVP), CESR standarda št. 1 o finančnih informacijah ter CESR standarda »cold calling«. V letu 2006 bomo članice opravile še samooceno o pristojnostih, ki jih imamo kot pristojni organi pri nadzoru po MAD in PD.

Stalna skupina CESR-Fin pokriva zelo široko strokovno področje finančnega poročanja, ki zajema predvsem koordinacijo dela članic CESR na področju standardov finančnega poročanja v Evropski uniji in pomeni tako spremljanje poročanja javnih družb v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ekvivalence finančnih izkazov tretjih držav v primerjavi z MSRP, oblikovanje enotnih navodil za uporabo standardov in priporočil za nadzor, dejanskega nadzora nad poročanjem v (ne)skladu z MSRP ter ukrepanja posameznih pristojnih nadzornikov, nadzora nad revizorji idr. Praktična uveljavitev CESR standarda št. 2, ki obravnava dejansko uveljavljanje nadzora nad finančnim poročanjem, se odraža tudi v oblikovanju posebne skupine EECS (European Enforcers Coordination Session), ki jo sestavljajo na eni strani predstavniki nacionalnih nadzornikov kakor tudi nekateri strokovnjaki iz finančno/računovodske prakse. Namen te posebne skupine je razprava o dejanskih dilemah uporabe standardov v praksi in predvsem vprašanje nadzora oziroma ukrepanja nacionalnih nadzornikov v posamičnih primerih. CESR je oblikoval tudi posebno bazo podatkov, v kateri so shranjeni obravnavani primeri in do katere imajo članice dostop z geslom.

Zelo obsežno in zahtevno delo je CESR-Fin opravil v letu 2004 in prvi polovici 2005, ko je na podlagi mandata Evropske komisije pripravil tehnične predloge v zvezi z ugotavljanjem t. i. ekvivalence med sprejetimi računovodskimi praksami tretjih držav – ZDA, Japonske in Kanade ter MSRP. To strokovno vprašanje v Sloveniji v tem času še ni aktualno, saj se na domačem organiziranem trgu ne trguje z vrednostnimi papirji izdajateljev iz tretjih držav. Prav tako v tem obdobju Agencija ne more enakovredno sodelovati v EECS, saj ne izvaja praktičnega nadzora nad poročanjem v skladu z MSRP.

Podskupina CESR-Fin, SISE (Subcommittee on International Standards Endorsement), je novembra 2005 objavila priporočila glede uporabe alternativnih meril za prikaz finančnih kazalcev (Recommendation on Alternative Performance Measures), in sicer z namenom poenotenja prikazovanj finančnih podatkov v poročilih javnih družb, ki bi investitorjem ponudili primerne dodatne informacije, poleg osnovnih finančnih izkazov.

CESR-Pol je stalna operativna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki članic, zadolženi za nadzor nad aktivnostmi na trgu in izmenjavo informacij. Osnova za sodelovanje Agencije je podpis multilateralnega CESR MoU (Memorandum of Understanding). V zadnjem letu je med stalnimi temami dela te skupine tudi delo na tretjem nivoju na področju MAD, saj zajema sodelovanje in izmenjavo informacij pri odkrivanju in nadzoru nad nedovoljenimi ravnanji na trgu. Maja 2005 je CESR-Pol izdal navodila v zvezi s t. i. sprejemljivimi tržnim praksami ter enotnim formatom za poročanje o sumljivih transakcijah.

CESR-Pol je v preteklem letu ustanovil tri t. i. »Urgent Issues Group«, ki so postale aktualne zaradi poslovanja subjektov na večjem številu trgov članic Evropske unije, predvsem pa zato, ker so bile pri poslovanju nekaterih udeležencev trga ugotovljeni sumi nepravilnega poslovanja. V teh manjših skupinah so sodelovali predstavniki tistih nadzornikov, ki so imeli neposredne informacije oziroma izkušnje z določenimi udeleženci trga. Prednost skupin pa je večja fleksibilnost in odzivnost v konkretnih primerih, ki nimajo enakega pomena za vse članice. CESR-Pol je za namene skupnih nadzorov pripravil tudi dokument z navodili za začetek in vodenje skupnih nadzorov, ki ga opravlja več članic.

Glede na to, da je osnovna tema delovanja CESR-Pol izmenjava informacij, bo ta skupina sodelovala tudi na tretjem nivoju na področju MiFID, vendar šele takrat, ko bodo jasne določbe prvega, predvsem pa drugega nivoja iz te direktive (konkretno torej dokončna odločitev Evropske komisije o ukrepih drugega nivoja po predhodnem predlogu CESR). Sicer pa je skupina v letu 2005 tudi potrdila spremenjeno operativno strukturo, ki vključuje tako zgoraj omenjene urgentne skupine kot tudi stalno podskupino »Surveillance and Intelligence«, ki jo sestavljajo izključno osebe, zadolžene za nadzor na trgu vrednostnih papirjev držav članic. Bistvenega pomena bo izmenjava znanj in izkušenj v postopkih nadzora, tolmačenje nedovoljenih ravnanj v praksi, razprava o primerih, ki se pojavljajo na večjem številu trgov idr. Stalna točka delovanja stalne skupine je tudi obravnava držav, ki so po izkušnjah članic CESR nekooperativne pri izmenjavi zahtevanih informacij.

Druge aktivnosti združenja so se v letu 2005 odvijale še na področju bonitetnih agencij, vprašanja plačil in poravnav ter v splošnem sodelovanju med tremi odbori tretjega nivoja, t. i. 3L3 Committees, v katerem so poleg CESR tudi združenji bančnih nadzornikov (CEBS) ter nadzornikov pokojninskega in dopolnilnega zavarovanja (CEIOPS).

Pomembna novost v delu CESR je tudi t. i. mediacijski mehanizem, ki je nastal tudi na pobudo analize s strani Inter- Institutional Monitoring Group. Namen tega instituta je reševanje morebitnih sporov, nesoglasij ter primerov nesodelovanja med nadzorniki, člani CESR. Gre za t. i. »kolegijalni princip«, ki naj bi omogočal hitre, učinkovite, operativne in strokovne rešitve primerov, ki bi jih člani mediacije ocenili kot primerne za obravnavo. Pri tem bodo vključeni strokovnjaki upoštevali določbe o varovanju zaupnih podatkov ter poskušali poiskati rešitve, primerne za vpletene strani, kar pa ne pomeni, da bo to tudi splošno vodilo za nadaljnje morebitne podobne primere. Mediacijo je pred tem oblikovala že stalna skupina CESR-Pol, in sicer za specifične primere znotraj njenega okvira delovanja, pri nesporazumih oziroma nesodelovanju pri izmenjavi informacij.

Agencija se zaradi omejenih kadrovskih in organizacijskih možnosti, obilice rednih in izrednih nalog, zaradi katerih je težko opravičevati redno odsotnost zaposlenih, delno pa tudi zaradi pomanjkanja določenih izkušenj ter s tem tudi možnosti tvornega sodelovanja (npr. področje delovne skupine ISD Markets, Clearing and Settlement ter nekaterih strokovnih vprašanj CESR-Fin, ki so neposredno povezana z računovodstvom in revizijo) ne more redno udeleževati vseh sestankov delovnih skupin. Izmed zgoraj omenjenih je pogosto prisotna na sestankih CESR-Pol, Review Panel in Investment Management, pa tudi na plenarnih zasedanjih predsednikov oziroma direktorjev članic CESR. Delu ostalih skupin Agencija sledi skozi spremljanje dokumentov teh skupin (bodisi gradiv za sestanke ali pa osnutkov in končnih verzij tehničnih predlogov izvedbenih ukrepov na različnih področjih).

6.2.2 Sodelovanje v okviru IOSCO

Sodelovanje Agencije v okviru IOSCO (International Organization of Securities Commissions) je bilo v letu 2005 podrejeno usmeritvi njene pozornosti v Evropsko unijo oziroma CESR. Tudi v tem obdobju se Agencija ni aktivno zavezala za sodelovanje v stalnih delovnih skupinah IOSCO, je pa sodelovala pri posredovanju podatkov, potrebnih za delo nekaterih skupin.

Agencija je v prvi polovici 2005 uspešno izdelala samooceno 30 principov IOSCO (IOSCO Objectives and Principles of Securities Regulation) v skladu s sprejeto metodologijo in na način, ki članicam omogoča neposredni vnos vseh odgovorov v enotno bazo IOSCO.

6.2.3 Ostale aktivnosti

Agencija tudi v letu 2005 ni podpisovala novih bilateralnih sporazumov o sodelovanju in izmenjavi informacij, saj je s 1. 5. 2004 postala polnopravna članica CESR. V ta namen je predhodno podpisala pristopno izjavo k CESR multilateralnemu sporazumu o sodelovanju in izmenjavi informacij, ki je osnova za redno in izredno izmenjavo informacij in podatkov med nadzorniki, člani CESR.

Na področju izmenjave informacij in podatkov je Agencija sodelovala z drugimi nadzorniki, pretežno v okviru izmenjave med članicami CESR, pa tudi pri posredovanju informacij tujim družbam (borznoposredniškim družbam, analitskim službam ali mednarodnim bankam) o veljavnih zakonih in podzakonskih predpisih s področja trga vrednostnih papirjev.

Predstavniki Agencije so se tudi v letu 2005 udeležili izobraževalnih programov v organizaciji ameriškega SEC (Securities and Exchange Commission), in sicer rednega letnega inštituta v Washingtonu ter seminarja s področja nadzora nad trgom vrednostnih papirjev ter določenih programov v organizaciji drugih institucij, ki so pomembni, predvsem pa koristni pri delu Agencije.

7. DRUGE ZADEVE

7.1 KADROVSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE

Agencija je v letu 2005 na novo zaposlila dva delavca, enemu pa je prenehalo delovno razmerje, tako da je bilo konec leta zaposlenih 38 delavcev, od tega 2 za polovični delovni čas. Tudi povprečno število zaposlenih v tem letu je bilo skoraj 38 (37,92).

Agencija si je tudi v letu 2005 prizadevala še zvišati strokovno usposobljenost zaposlenih, tako z omogočanjem študija ob delu kot z drugimi oblikami zunanjega strokovnega izobraževanja ter internega strokovnega izpopolnjevanja. Na dan 31. 12. 2005 je bila izobrazbena struktura zaposlenih na Agenciji naslednja: 1 dvojni doktor znanosti, 5 magistrstov ekonomije, 1 magister prava, 1 magister informacijskih sistemov in odločanja, 8 univerzitetnih diplomiranih pravnikov, 11 univerzitetnih diplomiranih ekonomistov, 1

univerzitetni diplomirani inženir računalništva in informatike, 5 diplomiranih ekonomistov, 1 ekonomist, 1 višji tehnik, 2 ekonomska tehnika in 1 gimnazijski maturant.

Direktor Agencije je ob soglasju strokovnega sveta sredi februarja 2005 sprejel nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, prilagojen tudi novi delovnopравни zakonodaji z izjemo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 70/05 – ZSPJS-UPB4), ki se v letu 2005 še ni začel uporabljati, saj še ni bila sprejeta kolektivna pogodba za javni sektor oziroma vsi potrebni izvedbeni akti.

Ker je s 1. 1. 2005, ko se je ZP – 1 začel uporabljati, postala prekrškovni organ tudi Agencija, je morala v skladu s posebno določbo ZTVP – 1 (308.a člen) podrobneje določiti pogoje in način za podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščenno uradno osebo Agencije, ki vodi postopek o prekršku in v njem odloča, tako da je bil prej navedeni pravilnik aprila 2005 še dopolnjen. V skladu s to določbo ZTVP – 1 je Agencija s posebnim aktom tudi predpisala program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja za vodenje in odločanje v postopku za prekrške pred Agencijo za trg vrednostnih papirjev).

Nadalje je direktor Agencije izdal tudi Pravilnik o postopku nadzora, s katerim je podrobneje opredeljen postopek nadzora, ki ga opravlja Agencija. Pravilnik je bil izdan v prečiščenem besedilu, sicer pa je bilo treba obstoječi pravilnik spremeniti zaradi sprememb ZTVP – 1 in ZISDU – 1, opravljeni pa so bili tudi nekateri redakcijski popravki.

V okviru davčne reforme so bili v letu 2004 sprejeti novi zakoni (Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 54/04), Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04), Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04), Zakon o davčni službi (Uradni list RS, št. 57/04)) in še cela vrsta podzakonskih predpisov, ki so se v glavnem začeli uporabljati s 1. 1. 2005 in so zahtevali uskladitev poslovanja tudi Agencije. Agencija je v zvezi s tem sprejela tudi nove interne akte, ki urejajo povračilo stroškov v zvezi s prevozom na/z dela, službenimi potovanji ipd. (Sklep o povračilu stroškov v zvezi z delom in plačilu nekaterih drugih prejemkov, Navodilo o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela, Navodilo o povračilu stroškov, nastalih na službenih potovanjih).

V zvezi z novejšim Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 86/04) in na njegovi podlagi sprejetim Pravilnikom o metodologiji vodenja registra zbirk osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 28/05) je Agencija uskladila že obstoječe zbirke osebnih podatkov in zaradi določenih novih pristojnosti, zlasti na podlagi ZTVP – 1 in ZP – 1, vzpostavila še dodatne zbirke, prav tako že usklajene z novimi predpisi na tem področju.

V skladu z zakonodajo o varstvu in zdravju pri delu ter varstvu pred požarom je Agencija organizirala ponovno usposabljanje na tem področju za vse delavce ter pregledala stanje na področju varnosti in zdravja pri delu s pomočjo pooblaščenih zunanjih strokovnih delavcev oziroma služb s tega področja, prav tako pa skrbela tudi za potrebne predhodne oziroma ciljne obdobje zdravniške preglede.

Agencija je tudi v letu 2005 samostojno urejala razmerja z različnimi drugimi pravnimi subjekti ter fizičnimi osebami, kot tudi delovnopravna, razna pogodbeno in druga razmerja v zvezi s poslovanjem Agencije. Samostojno je izvajala tudi celotne postopke naročanja s področja javnih naročil, od priprave ustrezne dokumentacije ob začetku postopka, ocenitve in izbora ponudb, priprave predlogov različnih pogodb, primopredajnih zapisnikov ter do

spremljanja in ugotavljanja realizacije naročil, vodenja evidenc, uveljavljanja morebitnih reklamacij ipd. Agencija je tekoče in v zakonskih rokih pripravljala tudi razna obvezna poročila (poročilo o oddanih javnih naročilih za leto 2004, mesečno poročanje o davku na dodano vrednost, poročila v zvezi z izplačili plač in prispevki, premoženjska bilanca Agencije za leto 2004 itd.) ter nadaljevala prakso pripravljanja raznih internih poročil o delu in o stanju na trgu vrednostnih papirjev ter računovodskih izkazov. Zaradi sprememb oziroma uvajanja novih ureditev na področju delovanja javne uprave je Agencija pripravila tudi razne zahtevane oziroma potrebne podatke, analize, odgovore na vprašalnike ipd. tudi s tega področja.

Agencija ima organizirano tudi lastno računovodstvo, ki opravlja vsa opravila računovodske funkcije na podlagi računovodskega evidentiranja in obračunavanja (knjigovodstvo), predračunavanja, nadziranja in analiziranja. Podatki se v okviru računovodstva računalniško obravnavajo in obdelujejo, tudi z uporabo uporabniških računalniških programov za vodenje glavne knjige, osnovnih sredstev, plač in plačilnega prometa. Poslovne knjige in evidence se vodijo v celoti v Agenciji, kjer se tudi sestavljajo poročila za namen notranjega in zunanjega poročanja. V letu 2005 je bilo npr. v glavni knjigi Agencije opravljenih blizu 15.700 vknjižb, Agencija je prejela 657 računov in izdala 1.690 računov oziroma obračunov ter številne tudi druge računovodske oziroma knjigovodske listine (npr. blagajniški izdatki in prejemi, interne temeljnice za knjiženje).

Agencija samostojno opravlja tudi izterjavo obveznosti dolžnikov, in sicer z opomini, z vložitvijo predlogov za izvršbo pri okrožnih sodiščih oziroma drugimi sredstvi. V letu 2005 je Agencija vložila 3 predloge za izvršbo in 1 prijavo terjatve v stečajni postopek (skupaj s prejšnjimi leti je Agencija tako vložila 33 predlogov za izvršbo, 3 prijave terjatve v postopek prisilne poravnave in 1 v stečajni postopek v skupnem znesku 35 milijonov SIT). Na dan 31. 12. 2005 je imela Agencija neporavnanih terjatev za 35 milijonov SIT, od tega 15 milijonov SIT iz naslova vloženih predlogov za izvršbo, prijav terjatev v stečajni postopek in vloženih tožb zoper odločbe Agencije, v katerih je določena tudi obveznost plačila takse. V zvezi z večletno nejasnostjo glede plačevanja davka od dobička pravnih oseb s strani Agencije je Agencija v letu 2004 podala zahtevek za vračilo davka od dobička pravnih oseb, ki je bil na podlagi ugotovitev Davčne uprave Republike Slovenije v postopku inšpekcije pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja tega davka za preteklih pet let tudi vrnjen, o delu zahtevka za pripadajoče zamudne obresti pa še ni bilo odločeno.

Konec februarja 2005 je bila izvedena tudi revizija računovodskih izkazov Agencije za leto 2004 s strani zunanjega revizorja, ki je podal mnenje, da sta bilanca stanja Agencije za leto 2004 ter izkaz prihodkov in odhodkov za isto leto resnična in poštena slika finančnega stanja Agencije ter v skladu z Zakonom o računovodstvu in Slovenskimi računovodskimi standardi.

7.2 INFORMATIKA

Posodobitev elektronskega zajemanja in posredovanja podatkov, ki jih na podlagi predpisov Agencija zbira in analizira od pooblaščenih udeležencev trga vrednostnih papirjev, se je pospešeno nadaljevala v letu 2005, in sicer na področju vzajemnih pokojninskih skladov, investicijskih družb in borznoposredniških družb. Izdelani so bili novi postopki vsebinske kontrole poročil in pridobivanja ustreznih informacij na osnovi poročil. Poleg izboljšave sistema za elektronsko poročanje in prilagoditve sistema

zakonskim spremembam je Agencija začela uvajati testni sistem elektronskega podpisa. Sistem za elektronsko poročanje je bil v prvi polovica leta 2005 nadgrajen tako, da omogoča v prehodni fazi elektronsko poročanje tudi preko elektronskega podpisa. Ko bodo imeli vsi zavezanci za poročanje zagotovljene ustrezne elektronske certifikate, bo elektronsko poročanje potekalo samo še preko elektronskega podpisa. Na področju mesečnega oziroma dnevnega poročanja DZU (družbe za upravljanje), VS (vzajemni skladi), ID (investicijske družbe) in VPS (vzajemni pokojninski skladi) je bilo do konca leta 2005 uvedeno poročanje po elektronski poti. Na področju mesečnega poročanja BPD (borzoposredniške družbe) se bo samo elektronsko poročanje uvedlo v letu 2006.

Prav tako se je Agencija povezala v nov informacijski sistem Ljubljanske borze in KDD ter prilagodila svoj informacijski sistem oziroma podatkovno bazo za hitrejše in kvalitetnejše pridobivanje potrebnih informacij. Za čim bolj avtomatiziran in tudi kvalitetnejši pretok informacij je Agencija začela določene evidence prilagajati ISO standardom. Izdelan je bil tudi poseben kontrolni pregled gibanja delniških knjig javnih družb glede na večje spremembe.

Projekt izdelave nove spletne strani Agencije, ki se je začel v letu 2004, se je pospešeno nadaljeval ter se uspešno zaključil. Izdelana je bila tudi vmesna baza in ustrezni algoritmi, ki služijo dinamičnemu in čim bolj avtomatiziranemu črpanju podatkov iz centralne baze Agencije za prikaz na spletni strani. Ta sistem se povezuje v širši uredniški sistem nove spletne strani. Čeprav je bilo tehnično vse pripravljeno, podatki na novi spletni strani še niso bili aktivirani v letu 2005 glede na določene vsebinske spremembe v času izdelave nove spletne strani.

Na področju uvajanja elektronskega arhiviranja so bili analizirani različni sistemi, ki bi se v čim večji meri integrirali v obstoječi informacijski sistem Agencije.

Glede na vse večjo izmenjavo informacij preko elektronske pošte je bil uveden tudi sistem za zanesljivejšo kontrolo internetnega prometa preko poštnega strežnika Agencije (virusi, nezaželeno pošto...). Uvedena je bila tudi tehnologija privatnega navideznega omrežja, ki služi dostopu do potrebnih informacij na terenu oziroma iz oddaljenih lokacij.

Prav tako je Agencija v letu 2005 začela, torej poleg sodelovanja pri pripravah na uvajanje nove valute na celotnem kapitalskem trgu, kar je opisano v poglavju 4.2, s projektom prilagoditve tudi svoje informacijske tehnologije na uvedbo evra 1. 1. 2007.

Sprejeto na 171. seji strokovnega sveta 23. 6. 2006.

dr. Miha Juhart
predsednik strokovnega sveta